New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUL 7 1941 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Spauda — tautos geradėja ir žmonių švietėja. Be spaudos žmogus aklas — nemato kas pasauly dedas. Spaudos žodis laimina tiesą, — žudo melą. Spauda — šviesesnės ateities kūrėja.

LV. METAI 27 N. | PENKTADIENIS, 1941 M. LIEPOS (JULY) 4 D. | BROOKLYN, NEW YORK. | KAINA 5 CENTAI

DABAR

Stalino batai
Dar tik vakar...
Koks skirtumas?
Verkit, angelai...

JUOZAS TYSLIAVA

Šiuos žodžius rašau įkaitusiame Amsterdame.

Kad bent vėjas pūsteltų iš kalnų...

Prakaitas bėga upeliais.

Vietos lietuviai, pavėsiaudami, maitinasi šaltu alum ir tomis žiniomis, kurios bolševikams dabar labai karštos...

— O tu, šventas Jurgi, kuris anąmet nudūrei žaltį, — juokiasi dr. Kinderis, rodydamas man laikraštį.

Iš tikrųjų, įdomus paveikslas. Kažin kur Lietuvoje sukilėliai nuvertė Stalino paminklą.

"Tautų tėvas" guli, kaip pelų maišas. Nosis, ūsai, pypkė, — viskas kažin kur nudardėjo...

Tik batai, išpūtę aulus, dar stovi ant pedestalo...

Vargšas Stalinas.

* * *

Ir atsitiko taip, kaip mes tandai sakėme.

Kai tik vokiečiai puls Sovietų Sąjungą, tai Laisvės ir Vilnies "maskoliai" rėks, kaip už liežuvių pakarti gyvuliai.

Dar tik vakar mūsų bolševikai kurstė streikus, kad bent tokiu būdu būtų sutrukdyta Amerikos ginklų gamyba.

Dar tik vakar Laisvės ir Vilnies redaktoriai sakė, kad Anglija turi būti sunaikinta, kad jai nereikia duoti jokios pagalbos kovoje su Hitlerio banditais.

Bet... dabar Laisvė, pasikukčiodama, jau varvina:

"Pažangiosios žmonijos priešakyje šiandien stovi Sovietų Sąjunga, Anglijos liaudis..."

Neveltui žmonės sako:

"Gera kiaulei gyventi pasauly — nei šukuotis, nei praustis..."

* * *

Kai tik Sovietų Sąjungai riesta, tai mūsų bolševikai siūlo pamiršti "visokius skirtumus."

Laisvės Mizara rašo:

"Pamirškime visokius skirtumus ir stokime talkon gelbėti Lietuvai — kovoti už išvijimą ten bandito Hitlerio okupacijos."

"Visokius skirtumus" mes galėtume pamiršti, jeigu draugas Mizara mums įrodytų skirtumą tarp bandito Stalino ir bandito Hitlerio.

Kitapus vertus, kam ta talka reikalinga?

Kaip čia seniai Mizara tvirtino, kad Sovietų Sąjunga, ypač raudonoj armija, yra nenugalimos...

* * *

— Verkit angelai, verkit dvasios švintos, linksmybė jūsų šiandien yr atimta...

Tai viskas, ką mes galime pasakyti lietuviškiems bolševikams, prapliupusiems graudžių verksmų tvanu.

Kai dėl Laisvės ir Vilnies redaktorių, tai mes patartume jiems taupyti ašaras. Jos bus reikalingos po savaitės, kitos, kai Hitleris bus Kremlio rūmuose, o Stalinas —Uralų kalnuose..

Veltui Laisvės ir Vilnies pašlemėkai ieško užuojautos. Mumyse jos nėra. Nėra užuojautos nei Stalino, nei Hitlerio banditams. Šiuo atveju Amerikos lietuvis gali pakartoti seną rusų posakį:

"Duok jam į snukį — aš jį pažįstu..."

* * *

Naujienų korespondentas iš Berlyno telegrafuoja:

"Man teko kalbėti su tautiečiu, vos atvykusiu iš Lietuvos. Jis papąsakojo liūdnų ir baisių dalykų. Bolševikai, bėgdami, viską žvėriškai naikino ir žudė. Jeigu nebūtų buvę sekmingo pačių lietuvių sukilimo, tai turtų teriojimas krašte būtų buvęs žymiai didesnis."

Nežiūrint to, bolševikiški šarlatanai drįsta pliaukšti apie Lietuvos žmonių "kančias ir ašaras."

Dar niekas Lietuvos žmonėms neišspaudė tiek daug ašarų, kaip bolševikai.

KĄ AMERIKONAI SAKO APIE TRIJŲ BALTIJOS VALSTYBŲ LIKIMĄ

NEW YORK. — New York Times savo editoriale birželio 30 d. apie Baltijos valstybių: Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimą ir jų pergyvenimus per paskutinius 18 mėnesių sako:

"Baltijos valstybės, Rytų Lenkija ir Besarabija jau antrą kartą svetimų okupuotos, antrą kartą apiplėštos ir per 18 mėnesių visai izoliuotos nuo likusio pasaulio. Jos yra aukos nešventos Hitlerio ir Stalino sąjungos, jos žiauriai prijungtos prie sovietų "naujosios santvarkos," kas reiškia, tas kuris ką nors turėjo, visko neteko, o valstybių intelektualai, politiniai ir tikybiniai vadai buvo ištremti ar kitokiu būdu likviduoti. Dabar tos valstybės yra karo laukas, "didžiausios kovos istorijoje" kovos laukas, o tas neš išdegintus miestus, bombardavimus, pogromus, kerštavimus ir bausmes.

Baltijos valstybėse turėjo kilti revoliucija prie pirmosios progos, nežiūrint ar su Hitlerio ar be Hitlerio pagalbos. Tačiau šios nelaimingos valstybės ir vėl skaudžiai nusivils jeigu jos pakeis Stalino režimą Hitlerio režimu. Bet tas neišvengiama. Jos neturi ko kito pasirinkti, joms tenka pagelbėti velniui, kurio dar nežino, nugalėti velnią, kurį jau gerai žino ir kurio duonos ragavo.

Laikraštis baigia sakydamas, kad dabartinė Baltijos valstybių politika yra iš prievartos, tai esą žiaurumo ir teroro reakcija. Ne mums teisti šią tragingą dilemą. Mes atsiminkime, kad mes esame viena iš dominuojančių ir atsakomingų jėgų pasaulyje, kuriaime žmonių ir tautų ėdikai dabar siaučia.

Tiria povandeninio laivo nelaimės priežastį

PORTSMOUTH, N. H. — Jau kuris laikas Amerikos karo laivyno ekspertai tiria povandeninio laivo 0-9 nelaimės priežastį ir kodėl netinkamas laivas buvo perduotas laivynui. Kaip žinoma, prieš savaitę laiko netoli Portsmouth nuskendo povandeninis laivas 0-9 darant bandymus. Jame žuvo 33 žmonės.

Kai kurie Kauno namai sugriauti

NEW YORK. — Šiomis dienomis kai kuriuose laikraščiuose tilpo iš Berlyno per radiją perduotas paveikslas, kuriame matyti, kaip vokiečiai įžengia į Kauną. Paveiksle matyti, kad kai kurie Kauno namai, šalia Laisvės Alėjos visai sugriauti.

AR AMERIKA JAU ŠAUDO

WASHINGTON. — Senatorius Wheeler, kuris nori, kad Amerika nesikištų į šį karą sako, kad jis turįs žinių, jog Amerikos karo laivai, patruliuodami Atlantą, jau turėję keletą susidūrimų su Vokietijos karo laivais. Sakoma, kad Amerikos laivai net nuskandinę vieną vokiečių povandeninį laivą. Senatorius reikalavo, kad jam ir kitiem būtų paaiškinta ar ištikrųjų Amerika jau kare su Vokietija.

SAKO, AMERIKONAMS NEPATIKS

WASHINGTON. —Kai kurie Amerikos senatoriai sako, kad teikimas tiesioginės pagalbos komunistinei Rusijai, didžiuose Amerikos visuomenės sluoksniuose sukeltų labai didelio pasipiktinimo. Esą, vargu amerikonai sutiks savo pinigais remti valstybę, kuri griovė viską, kas buvo šventa amerikonui.

Sovietų Rusijos diktatorius sudarė karinę Rusijos tarybą, kurios pirmininku pasiskelbė save. Į tarybą įeina Molotovas ir kiti.

Rumunijos vyriausybė sušaudė apie 500 pasienio gyventojų, kurie savo laukuose ar namuose laikė paslėpę rusus parašiūtininkus.

Vėliausiomis žiniomis pranešama, kad vokiečiai iki šiol paėmė 160,000 rusų belaisvių, daugybę karo medžiagos, kurią vien tik suskaityti užtruks keletą mėnesių. Sakoma, kad rusų yra daug daugiau užmušty, negu paimta į belaisvę.

LINDBERGHAS PRIEŠ PAGALBĄ RUSIJAI

SAN FRANCISCO, Cal. — Kalbėdamas Kalifornijoje lakūnas Charles Lindberghas pareiškė:

"Aš šimtą kartų daugiau norėčiau, kad mano kraštas, Amerika, sueitų į sąjungą su Anglija, ar net su Vokietija, nežiūrint visų jos negerumų, negu su tuo žiaurumu, bedieviškumu ir barbarizmu, kuris šiadien viešpatauja Rusijoje."

Toliau jis pareiškė, kad bet kokia sąjunga tarp Amerikos Jungtinių Valstybių ir Rusijos susilauks didelio pasipriešinimo krikščioniškoje ir humantarinėje visuomenėje.

NAUJOS KARO BAZĖS

WASHINGTON. — Šią vasarą bus baigtos įrengti net trys naujos karo laivyno ir karo aviacijos bazės. Viena tokių bazė bus viduryje Ramiojo vandenyno, kita Alaskoje, o trečia Karibų jūroje. Naujosios bazės žymiai sustiprins Amerikos žemyno apsaugą.

MIRĖ GARSUSIS PADEREVSKIS

NEW YORK. — Pereitą sekmadienį New Yorke mirė garsusi lenkų pianistas, ir buvęs pirmutinis Lenkijos prezidentas Ignac Jan Paderevskis. Jis laikinai palaidotas Washingtone, Arlingtono kapuose.

PRANEŠIMAI IŠ LIETUVOS

Liepos 1 d. pavakare iš Suomijos šaltinių pranešta, kad Kaunas buvo Rusijos karo lėktuvų bombarduojamas. Kiek laiko ir kurią Kauno dalį rusai bombardavo, nepranešta.

Liepos 1 d. iš ryto transliuojant pranešimus iš Kauno radijo, transliavimas du kartu buvo kelioms minutėms nutrauktas, vėliau apie piet pradėta vėl transliuoti pranešimus iš Lietuvos ir Vokietijos - Rusijos karo, tačiau nebaigus pranešimų stotis visai užsidarė.

Iš neoficialių šaltinių pranešama, kad buvęs Lietuvos ministras pirmininkas Augustinas Voldemaras atrastas Kauno kalėjime visai izoliuotas nuo kitų politinių kalinių. Prieš Vokietijos Rusijos karą buvo pranešta, kad Voldemaras kartu su kitais buvo išgabentas į Rusijos gilumą.

Birželio 30 d. Kaune labai iškilmingai palaidoti keli tūkstančiai lietuvių, dalyvavusių sukilime prieš Rusijos komunistų okupacinę kariuomenę. Užmuštųjų tarpe buvo daugybė civilinių žmonių: studentų, inžinierių, valdininkų, darbininkų ir kitų. Laidotuvėse dalyvavo naujosios Lietuvos vyriausybės nariai ir minios Kauno ir apylinkių gyventojų. Vyriausybės atstovas pasakė atatinkamą kalbą.

Gyvenimas Lietuvoje normalėje. Daugumas buvusių valdininkų ir tarnautojų, tarnavusių nepriklausomos Lietuvos įstaigose, jau grįžo į savo pareigas.

Šių metų Lietuvos derlius būsiąs gana menkas, palyginus su kitais metais. Dėl rusų kimunistų betvarkės Lietuvos ūkininkai labai mažai sėjo žemkenčių javų. Be to vasarojo sėja pradėta gana vėlai. Dėlto, sako agronomai, šių metų Lietuvos derlius bus daug menkesnis, negu kitais metais.

Daug atsargos javų sunaikino dabartinis karas.

Sukilimo metu prieš Rusijos komunistus Kaune ir apylinkėse, žuvo apie 3,000 lietuvių ir apie 7,000 sužeistų. Tokias žinias patiekia Amerikos laikraščių korespondentai iš Helsinkio ir Stockholmo.

Iš Lietuvos keturios vokiečių kariuomenės kolonos perėjo Lietuvos - Latvijos o taip pat buvusios okupuotos Lietuvos sienas. Viena kolona iš Lietuvos pasuko Liepojos linkui, kita Mintaujos, trečioji iš Vilniaus Dvinsko-Daugplio linkui, o ketvirtoji iš Vilniaus Minsko ir Smolensko linkui. Pasirodo, kad iš Lietuvos ir buvusios lenkų okupuotosios Lietuvos prasidėjo vyriausios vokiečių operacijos prieš komunistinę Rusiją.

Vokiečių kariuomenės žiniomis, Latvijoje apsupta apie vienas milijonas rusų kariuomenės. Jų likimas, sako vokiečiai, aiškus — jie turės pasiduoti arba žūti.

Lietuvių sukilimas Kaune ir staigus vokiečių puolimas, taip sudemoralizavo rusų okupacinę kariuomenę Lietuvoje, kad jie nespėjo sunaikinti kai kurių didžiausių Lietuvos dirbtuvių. Tarp likusių ir jau pradėjusių veikti dirbtuvių yra ir "Maisto" bendrovė, kuri keletą metų iir į Ameriką siuntė savo produktus. "Maisto" įmonė Kaune dabar veikia pilną laiką.

ŠVEDŲ SPAUDA APIE LIETUVIŲ SUKILIMĄ PRIEŠ RUSUS KAUNE

Lakūnas Dženkaitis su būriu lietuvių šaulių Kauno žaliąjį tiltą gynė šešias valandas.

STOCKHOLM, Švedija, liepos 2 d. — Švedų dienraštis Nya Dagligt Allehanda plačiai rašo apie girdėtą iš Kauno radijo stoties pranešimą apie įvykusį laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune, lietuvių sukilimą prieš Maskvos atsiųstąją į Lietuvą okupacinę kariuomenę.

Laikraštis sako, kad birželio 22 d. rytą kai kurie lietuviai, Kauno gyventojai sužinojo apie Vokietijos - Rusijos karą, nors plačioji visuomenė tuo laiku dar nieko nežinojo. Vienas Kauno gyventojas tą dieną iš ryto iškabino iš savo namo Lietuvos trispalvę vėliavą, kurią komunistai tuojau nuplėšė ir lietuvį ant vietos sušaudė. Žinia apie šį įvykį tuojau pasklido po visą miestą ir už poros valandų iš visų Kauno namų, kuriuose dar gyveno lietuviai, plevėsavo Lietuvos trispalvės vėliavos. Iš karto rusai bandė jas nudraskyti, tačiau juo daugiau draskė, juo daugiau jų pasirodė. Laisvės alėjoje ir kitose didesnėse gatvėse apie piet kilo triukšmai: per langus lietuviai pradėjo šaudyti į rusus. Būriai buvusių Lietuvos karių ir net karių tarnaujančių lietuvių korpuse pačiame Kaune užėmė kai kuriuos valstybinius namus, tiltus, geležinkelio stotį ir kitas strategines vietas. Sakoma, kad vien civilinių žmonių sukilime dalyvavo apie 2,500. Buvęs Lietuvos karo aviacijos lakūnas ir vėliausiu laiku skraidęs su keleiviniais Lietuvos lėktuvais, tarp Kauno—Palangos ir Kauno—Rygos, kap. Dženkaitis, suorganizavęs būrį jaunų lietuvių, buvusių šaulių, puolėsi laikyti Kauno geležinkelio žaliąjį tiltą. Tą tiltą išlaikė per šešias valandas nuo rusų, tačiau vėliau rusai tiltą susprogdino. Dženkaičio ir kitų likimas dar nepaaiškėjo.

ANGLAI NUSKANDINO SUOMIŲ - LAIVĄ

HELSINKI, Suomija. — Šiomis dienomis anglų karo laivai užpuolė ir nuskandino pirmąjį suomių laivą "Pluto," 3,000 tonų.

JAPONIJA BAIMĖJE

LONDON. — Japonijos vyriausybė įsakė savo pasiuntiniui Berlyne pasiteirauti pas Vokietijos užsienių reikalų ministrą Ribbentropą, ką Vokietija darytų, jeigu ji nugalėtų Rusiją. Vokiečių pasisekimai Rusijoje japonams įvarė tiek baimės, kad ji beveik linkusi susidėti su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis prieš Vokietiją. Tas, sako, viena telegramų agentūra, priklausys nuo to ką Japonijos pasiutiniui Berlyne pasakys Ribbentropas.

STIPRINA MASKVĄ IR LENINGRADĄ

MASKVA. — Sovietų žiniomis, visi sveiki žmonės, kurie gali dirbti bet kokį fizinį darbą, mobilizuojami statyti tvirtoves ir kitokius įsistiprinimus Leningrado ir Maskvos apylnkėse. Iš abiejų miestų jau išgabenami seniai ir maži vaikai. Maskvoje susidarė moterų batalijonas, kuris pasiryžęs kariauti prieš vokiečius. Pereitame kare rusai taip pat turėjo moterų batalijonus, kuire tiek vokiečių, tiek pačių rusų tarpe buvo nemažas pajuokos objektas.

BILIJONAI KARUI

Anglija kiekvieną sekundą karo reikalams išleidžia po po $581.00. Per pirmuosius tris šių metų karo mėnesius anglai išleido karo reikalams $4,297,122,864.00.

Prancūzai nutraukė santykius su Rusija

VICHY. — Nukariautos Prancūzijos vyriausybė nutraukė santykius su Sovietų Sąjunga ir kartu pradėjo verbuoti savanorius, kariauti kartu su vokiečiais prieš rusus ir komunizmą. Tuo tarpu vadinamieji "laisvieji prancūzai," kurie eina kartu su Anglija prieš Vokietiją, paskelbė, kad jie susitaikę su Rusija ir jai pagelbės kiek galės nugalėti Vokietiją.

ŠNIPŲ MEDŽIOKLĖ AMERIKOJE

WASHINGTON. — New Yorke ir kituose miestuose šiomis dienomis Amerikos saugumo organai sulaikė daugiau kaip 25 asmenis įtariamus šnipinėjime svetimos valstybės naudai. Tarp sulaikytųjų yra senų šnipų, kurie veikė ir pereitame kare. Septyni iš suimtųjų prisipažino šnipinėję.

Sakoma, kad saugumo organai netrukus samedžios ir kitus svetimų vastybių agentus Amerikoje.

VAKARŲ FRONTE

Vakarų fronte niekų naujo... Anglai bombardavo kai kuriuos vokiečių pajūrių miestus ir uostus ir karo laivyno ir aviacijos bazes. Mūšiuose dayvavo ir amerikonų suorganizuotos Aero eskadrilės lakūnai, kuriems pavyko nušauti tris vovkiečių naikintuvus.

Vėliausiomis žiiomis, nauu joji Lietuvos vyriausybė jau paskyrė naujuosius apskričių viršininkus. Dauguma paskirtųjų yra tie patys, kurie prieš komunistų okupaciją ėjo tas pareigas.

MINTYS IŠ PHILADELPHIJOS

Z. JANKAUSKAS

VOKIEČIŲ - RUSŲ KARO ATGARSIAI

Vokiečių žaibo karas prieš Rusiją sujudino kiekvieną ir tą, kuris gatvėmis vaikščioja ir bendrai mažai kada begalvoja. Jau antra savaitė, kalbas apie vokiečių rusų karą girdi visur, gatvėse, namuose, žodžiu visur, kur tik susirenka keli žmonės, jie kalba apie vokiečių rusų karą.

Pereitais metais birželio 15 d., raudonąjai armijai užėmus Lietuvą, komunistai džiaugėsi ir triumfavo, o šių metų birželio 22 d., tie patys komunistai nusiminė ir liūdna, kad jų išgarbinta raudonoji armija, pavergusi Lietuvą, turi iš Lietuvos bėgti. Jų liūdesį padidina atsiminimai apie suomių - sovietų karą. Tačiau vilties žiburėlį jie mato bendroje Europos revoliucijoje. Girdi, jei Rusiją ir nugalės, tai Europoje kils revoliucija bolševikinės Rusijos naudai.

Pasklidus žinioms, kad vokiečiai puolė raudonuosius, Philadelphijos komunistai sulėkė pas darbininkų motiną į ponios Bloor ūkį patarimų išgirsti. Paskubomis jų susirinko apie pora šimtinių. Jie rinkosi neva piknikan, bet tikrenybėje kas kitas jiems rūpėjo. Jie ieškojo atsakymo — kas daryti, kad rusai laimėtų karą prieš vokiečius. Apie tai birželio 23 d. parašė Philadelphia Daily News.

Philadelphijos lietuviai sužinoję, kad mūsų tėvynainiai, pasinaudoję vokiečių rusų karu, sukilo prieš raudonuosius okupantus ir juos išlavė. Tai buvo drąsus, didvyriškas jų žygis. Tačiau kada mes sužinosime kiek aukų pareikalavo tasai sukilimas, sukrės mus šiurpas. Koks rytojus laukia mūsų senąją tėvynę, sunku šiadien pasakyti, bet žinia, kad Lietuva paskelbta nepriklausoma, kiekvieną širdingai pradžiugino. Europa yra sukrėtimų ir vėsulų sūkury, joje stipri valia galės pasireikšti. Lietuviams tokios valios tenai netruks, ką rodo ir jų sukilimas prieš sovietų okupaciją. Tačiau Amerikos lietuviai turi ir turės padėti tiems, kurie pasiryš už nepriklausomą, laisvą, demokratišką Lietuvą. Lietuviams amerikiečiams bus vėl geriausia proga padėti savo buvusiai tėvynei.

KAZIMIERIEČIŲ ŪKYJE

Kartą ir aš patekau į kasmetinį šv. Kazimierro lietuvaičių seserų pikniką. Jau senai tam ryžausi, bet vis laikas neleisdavo. Šių metų gražūs kvietimai skatino dalyvauti piknike birželio 8 d. Philadelphiečiai šiai kelionai rinkosi prie šv. Andriejaus lietuvių bažnyčios.

Kelionė busais nepabodo. Žaliuojantieji laukai kiekvieną miestietį gaivino kaip jaunystės laimė. Pakelyje gražūs medžiai, siūbuoja kviečiai, rugiai, tyras oras, tai visa džiugino, gaivino. Kaip malonu išvažiavus į laukus iš dūmų ir gazo pilno miesto.

Nespėjome atsigrožėti laukų puikumu, dar nepripildėme krutinių tyro laukų oro ir štai kazimieriečių ūkis. Tai puikus ūkis į jį veda medžiais apsodintas kelias. Ūkio trobos geros, kazimierietės įsikurusios puikiame kokio tai turtuolio dvare. Ūkis, iš pirmo akies žvilgsnio, matytis, gražiai vedamas. Nors mes skubėjome, bet nebuvome pirmieji. Ten sode, prie stalų, jau vaišinosi būriai lietuvių. Po mūsų sekė kiti busai ir automobiliai, taip virtinė jų ėjo iki pavakarės. Iš viso, manoma, į kazimieriečių pikniką suvažiavo apie 5,000 žmonių.

Žmonių čia susirinko visokių, daugiausiai tikinčiųjų, bet būta net keletos komunistų. Mane ypatingai džiugino, kad dauguma susirinkusiųjų buvo jaunimas. Čia gimęs ir augęs jaunimas.

Apie 6 val. vakaro, visų dėmėsį patraukė atžygiuojąs šv. Jurgio parapijos jaunimas su savo orkestru. Jie atliko puikią koncertinę programą. Šoko tautinius šokius, dainavo ir grojo. Visa tai atliko puikiai ir visus nuteikė šventiškai.

Grįždamas namo pagalvojau, kad kazimieriečių ūkis ilgai bus lietuviškas. Jis, tikriausiai, bus paskutinė lietuviškumo tvirtovė Amerikoje.

NEPAPRASTAS PIKNIKAS BUS WATERBURY, CONN.

WATERBURY, CONN. — Liepos 13 d., Lietuvių parke, Chestnut Hill Lakewood, Waterbury, Conn., bus nepaprastas piknikas. Pikniką ruošia Lietuvių sveikatos kultūros draugija. Piknikui draugija turi paruošusi gražią programą, kuri bus pajvairinta kalbomis, dainomis, žaidimais, naujais šokiais ir t.t. Piknike bus skanių užkandžių ir gėrimų. Piknikas prasidės 12 val. dieną įžanga tik 20 centų. Piknike gros puikus orkestras.

SUSIRINKIMAI SVEIKATOS REIKALAIS

WATERBURY, CONN. — Kelinti metai čia veikia lietuvių sveikatos kultūros draugija. Tai vienintelė organizacija besirūpinanti vien tik sveikatos reikalais. Draugija ruošia kasmėnesinius susirinkimus ir juose laiko paskaitas sveikatos reikalais. Dažnai suruošia ir mitingus, kuriuose sipažindama platesnė visuomenė su galimomis priemonėmis apsisaugoti nuo ligų. Taip pat draugija ruošia pranešimus, kaip reikia gaminti sveikas maistas. Paskaitas skaito žymūs gydytojai. Paskaitos būna antrąjį ketvirtadienį mėnesio pradžioje. Paskaitos būna 103 Green St. svetainėje. Paskaitų pradžia 8 val. vakaro.

SVARBUS LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS PAREIŠKIMAS

Mūsų Tėvynė Lietuva prieš metus pavergta plėšraus kaimyno iš rytų pusės, dabar tapo paliesta naujų įvykių, iš vakarų siaubiant kitam pavojui. Naujos invazijos proga, Kaune paskelbta Lietuvą daugiau nepriklausoma nuo Rusijos, paskelbta taipgi ir Lietuvos valdžia.

Akivaizdoj šio įvykio, Lietuvai Vaduoti Sąjunga, per savo Centro valdybą, šiuomi pareiškia savo nusistatymą:.

1). Mes nesutiksime skaityti Lietuvą faktiškai nepriklausoma, ir jos valdžią neskaitysime teisėta, jeigu ji sukurta, ir Lietuvos valstybė paskelbta nepriklausoma, tik svetimos propagandos, arba net ir prievartos sumetimais, kas galėtų suteikti Lietuvai tik daugiau nelaimių.

2). Lietuvos nepriklausomybės atstatymą mes visais galimais būdais remsime, ir Lietuvos valdžiai (kuri bus pilnai nepriklausoma nuo bent kokios diktatūros) kuom galėdami gelbėsime atkurti Lietuvos valstybės gyvenimą, kuomet tikrai žinosime, kad nepriklausomybę paskelbė ir valdžią sudarė tik Lietuvos piliečiai savo pastangomis ir liuosa valia, be svetimos prievartos.

3). Mes visuomet stovėsime už demokratijos principus, ir skaitysimės tik su liuosa Lietuvos piliečių valia, ir jokios pagelbos niekad neteiksime diktatorių viliugingoms užmačioms.

4). Mes stovime ir stovėsime už Amerikos Suvienytų Valstijų ir kitų demokratiškų valstybių principus, ginsime demokratiją ir griežtai kovosime prieš užgrobikus ir tautų pavergėjus.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba:

A. Olis, pirmininkas,
P. J. Žiūris, vice-pirm. I,
M. Vaidyla, vice-pirm. II,
Dr. S. Biežis, sekret.,
J. J. Bačiūnas, iždininkas.

LIETUVOS PREZIDENTO ANTANO SMETONOS PAREIŠKIMAS SPAUDAI

SUSIRŪPINĘS, KAD LIETUVA DĖL VOKIETIJOS—RUSIJOS KARO, VĖL VIRTUSI KARO LAUKU

CHICAGO, ILL. — Prasidėjus Vokietijos Rusijos karui ir pasklidus pirmiems gandams, kad Lietuvoje vyksta sukilimas prieš bolševikus, Amerikos spaudos atstovai telefonu ir asmeniškai teiravosi Lietuvos prezidento Antano Smetonos, kuris dabar lankosi Amerikoje kaip privatus asmuo, nuomonės apie dabartinę Lietuvos padėtį. Prezidentas atsakė šitaip:

"Labai susirūpinau. Dabartiniai įvykiai vėl pavers Lietuvą kovos lauku. Naujieji Lietuvos vyriausybės vadai pareiškė, kad Lietuva kovos už savo laisvę ir nepriklausomybę. Aš norėčiau laisvės ir nepriklausomybės be jokių diktatorių protektorato. Sukilimas Lietuvoje, matyt, buvo vokiečių inspiruotas. Lietuviai negali pakęsti komunistų režimo ir darys bet ką nuo jų atsipalaidoti, bet aš abejoju ar laikas tam dabar geras.

Paklaustas, ką jis mano apie dabartinį karą ir kas jį laimės, prezidentas atsakė, kad, jo manymu, sovietų kariuomenė nenori kariauti. Rusų kareiviai, Stalino vergai, nelabai tiki ir myli komunizmo bibliją.

Baigdamas prezidentas pareiškė:

"Aš turiu tik vieną viltį, kad Lietuva būtų laiminga ir tikrai nepriklausoma valstybė, laisva nuo visokių diktatorių."

Korespondentai pareiškia, kad prezidentui daugiausiai rūpi, kad kovos tarp vokiečių ir rusų nenuteriotų Lietuvos, kurią atstatyti jis per daugelį metų rūpinosi ir dirbo. .

IŠ LOWELIO PADANGĖS

LOWELL, MASS. — Čia šiais metais buvo daug piknikų. Gegužės 18 d. pikniką suruošė Vytauto klubo sportininkai. Birželio 1 d. Vytauto klubo, arba Lietuvių piliečių klubo piknikas, o birželio 15 buvo šv. Juozapo draugijos piknikas. Visi piknnikai buvo D.L.K. Vytauto parke. Visi piknikai buvo gana sekmingi.

Reikia pastebėti, kad čia jaunos lietuvaitės tuokiasi su svetimtaučiais. Točiau tokiose mišriose vedybose pas mus būna daug išsiskyrimų ir mergitos netenka ne tik vyro, bet ir darbo.

Iš čia daug jaunų vaikinų paimta į kariuomenę. Jų tarpe į kariuomenę paimtas Juozas Dulkė, kuris buvo High School honor day laimėtojas.

Iki šiol republikonai turėjo čia du laikraščius. Jų vienas išeidavo rytą ir vakare. Abu laikraščius nupirko The Lowell Sun, kuris priklauso demokratams. Ėjusieji laikraščiai talpindavo žinias iš lietuvių gyvenimo. Lietuviai apgailestauja, ,kad tie laikraščiai užsidarė.

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įvairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

DVIEJŲ DIENŲ PIKNIKAS

GARDNER, MASS. — Birželio 17 d. buvo šv. Petro ir Povio draugijos susirinkimas. Tame susirinkime svarstyta daug draugijos reikalų,jų tarpe, nutarta liepos 19 ir 20 d. suruošti pikniką Lietuvių bendrovės parke, West Broadway, Gardner, Mass.

Abiejų dienų pikniko programa įvairi, įdomi ir didelė. Liepos 19 d. piknike bus šokiai, geram orkestrui grojant. Sekmadienį, liepos 20 d. piknikas bus pajvairintas sporto žaidimais, taip pat kalbės du žymūs kalbėtojai, jie nušvies dabartinę Europos padėtį. Be to, ir pirma ir antrą pikniko dieną bus visokių pramogų, įvairumų.

Šv. Petro ir Povilo draugija prašo kitų apylinkės kolonijų ir jų organizacijų tomis dienomis jokių parengimų neruošti. Kartu visus prašo dalyvauti Šv. Petro ir Povilo draugijos piknike. Draugijos susirinkime nutarta, kad kurios kolonijos pikniko tą dieną nerengs ir gausiai lankysis petrinių ir povilinių piknike, tai ir gardneriečiai jų piknikuose lankysis.

BURĖS PAREIŠKIMAS ANGLŲ SPAUDAI KANADOJE

TORONTO, KANADA. — Kanados lietuvių tarybos sekretorius, tos tarybos vardu pareiškė vietos didžiausio laikraščio Telegram redakcijai, kad Lietuvos išlaisvinimą Kanados lietuviai riša su sąjungininkų laimėjimu. Laikraštis C. Burės pareiškimą atspausdino, suteikdamas daugiau informacijų apie Kanados lietuvių tarybą ir jos veiklą.

C. Burės pareiškimu įvykiai Lietuvoje nepaveiks Kanados lietuvių nusiteikimą; visi pilni vilties kartą išvysti visai laisvą Lietuvą. Nuo rusų lietuviai daug nukentėjo, tautinės institucijos buvo sunaikintos. Kanados lietuviai nesitiki ko geresnio iš vokiečių.

Daug Kanados lietuvių, jis pareiškė, tarnauja Kanados armijoje ir Kanados lietuvių draugijos ruošia koncertus karo fondo naudai.

BOSTONO RADIJO PROGRAMOS

Šeštadienio, liepos 5 d., radio programas per stotį WOEL, 950 k. 8:30 iki 9:00 v. ryte bus:

1—Valentina Minkienė iš So. Bostono duos paskaitą.
2—Dainos ir muzika.
3—Žinios.

Sekmadienį, liepos 6 d., radio programas per stotį WORL, 950 k., 9:30 iki 10:30 v. ryte bus:

1—Orkestras iš Bostono,
2—Šešios Birutės iš Bostono, vadovaujant Valentinai Minkienei.

Steponas Minkus.

Po pragramų prašome parašyti laiškelį, ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., praneš dami savo įspudžius.

VAISTININKAS KUNDROTAS

Civilinės apsaugos viršininkas

Žinomas vaistininkas Antanas Kundrotas paskirtas civilinės apsaugos didžiulio distrikto viršininku. Jo distrikte gyvena apie 50,000 gyventojų. Toms pareigoms jį paskyrė policijos komisijonierius Vallentin. Visas distriktas bus padalintas į 11 atskirų sekcijų, tų sekcijų viršininkus paskirs pats Kundrotas..

R. DŽIOVALIS
510 Franklin St.
ELIZABETH, N. J.
Vienybės atstovas

Viktoras Abečiūnas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį bučerį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

Nežinosite Bostono, jei gu neužeisite į
INTERNATIONAL CAFE, INC.
317 W. Broadway — So. Boston, Mass.
Moderniškai įrengta, puiki $100,000 užeiga ir restauranas—valgiai, gėrimai, kokių kitur negausit. Muzika, šokiai ir floor show vakarais.
Kviečiam užeiti ir linksmai laiką praleisti geresnėje nuotaikoje, puikiausioje lietuvių įstaigoje šiame mieste.
Bronius Petrusevičius, sav.

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir jūros
Pirmos rūšies maistas.
KVIEČIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

Flower
GREENHOUSE
C. GEDRAITIS, sav.
Įvairiausios rūšies gėlių įvairiausioms progoms galite gauti šiame didžiausiame gėlyne
Tel.: 3826-W

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

DOMINICK CAFE
D. BARBERAVIČIUS, sav.
Restauranas, Baras
ir šokių salė
112 Green Street
Worcester, Mass.

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynai ir alus
Mūsų restaurane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMOREJE

Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773

Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229

Kazys Akelaitis
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.

John J. Dekinis
Crystal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel.: Gilmor 7281

Pete Dukes
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.

Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 8978

JOHN BAYLISS
VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
600 W. Hamburg Street
Tel. So. 2329

A. L. Horwitz
Įvairios rųšies medžiaga drabužiams
662 W. LOMBARD ST.
Tel.: Calvert 1807-W

C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
Laidotuvių Direktorius
Jūsų liudėsio valandą, mūsų įstaiga visados pasiruošusi suteikti geriausią, nuoširdžiausią ir prieinamiausią patarnavimą.
C. WILLIAM KUCHAUSKAS, JR.
637 WASHINGTON BOULEVARD
BALTIMORE, MD.
Tel. Lexington 5714
Saratoga 6351

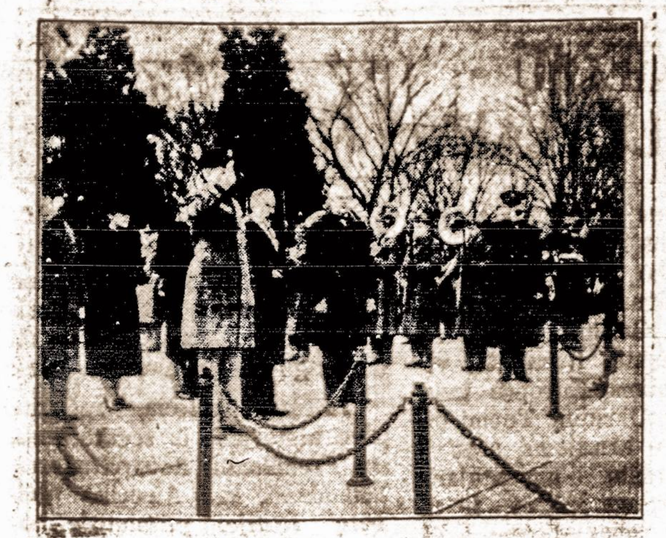

LIETUVOS PREZIDENTAS A. SMETONA, uždėdamas vainiką, pagerbia nežinomo kareivio kapą, Washington, D. C.

TOKIU BŪDU PRADĖTA VYKDYTI PREZIDENTO ROOSEVELTO NORAS

Įkurta Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kurios nariu gali būti kiekvienas geros valios lietuvis

Daugeliui lietuvių pažįstamas paveikslas "Vytauto Priesaiką," vaizduojąs kryžuočių—degintamą Kauną ir jaunutį kunigaikštį Vytautą, Kęstučio ir kariuomenės akyvaizdoje, prisiekiantį Lietuvos dievams atkeršyti negailestingam priešui.

Šis paveikslas mintin ateina, pasiskaičius Vienybės korespondento, J. Valaičio, pranešimą iš Sodus, Mich. apie Lietuvai Vaduoti Sąjungos įkūrimą. Senasis pasaulis visuose kraštuose dega. Mūsų tėvynę teriojа nuožmus, negailestingas priešas, pasiryžęs iš lietuvių tautos ir jos darbų tik istorinį atminimą padaryti. Ir štai, Bačiūno ūkyje, susirenka seniai trokšton ir pageidauton konferencijon būrelis tautinės srovės veikėjų ir padaro darbų, kurie kaip Vytauto priesaika, ateičiai žada nuožmiųjų priešų **nugalėjimą ir lietuvių tautos laimėjimą.**

Nuo vidurinės srovės žmonių ir veikėjų kolonijose konferencija nuėmė troškų sloguį nuo 1926 m. atėmusį tos srovės energingą iniciatyvą tautos darbams. Sužibo, it feniksо paukštis iš berusenančių pelenų, skaisti tautinės vienybės šviesa — žaibas, visus maloniu nuostabumu nutrenkęs. Sukurta Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Jos nariu gali tapti kiekvienas Amerikos lietuvis, padaręs pareiškimą ir pasižadėjęs kas metą po 2 dol. mokėti Lietuvos laisvės reikalui. Tokiu būdu pradėta vykdyti prezidento Roosevelto prezidentui Smetonai pareikštas noras—**tegul Amerikos lietuviai pradeda organizuotis kovai už Lietuvos laisvę.**

Be Sąjungos įkurtas fondas, kurio priešakyje atsistoja vieni įžymiausių amerikonų: Wilkie, Dawes, Illinois gubernatorius. Tokiu būdu vykdomas kitas visiems sąmoningiems tautininkams seniai suprastas ir jaustas reikalas — traukti į Lietuvos Draugų organizaciją įtakingesnius amerikonus, nes be stiprios Amerikos visuomenės vadų paramos Lietuvos laisvės reikalas sunkų kelią turės. Jei Lietuvos atstovas Carneckis savo laiku mate reikalo telkti įžymesnius amerikonus į Baltic American Lietuvos draugų organizaciją, reikalas būtinesnis dabar, kada Lietuva bandoma palaidoti diktatorių žiotyse.

Ne tik įkurtas fondas, bet tuojau, žaibo greitumu ir didelių patriotizmo pakilimu sudėta arti 2,500 dol. Stambiausią sumą davė vaistininkas J. J. Smailis ($500), tokiu būdu, Detroito kolonijai suteikdamas didelės garbės. Be to, kitų fondų vadai veik prisiekė dirbti, kad visi fondai susilietų su šiuo. Daug gražaus paruošiamo darbo čia įdėjo jaunas, senosios Lietuvos leidėjo, Antano Olšausko, sūnus adv. A. Olis.

Šių darbų priešakyje dvasiniu vadu stovi Lietuvos prezidentas Antanas Smetona ir viena gabiausių Lietuvos moterų Jadvyga Tūbelienė. Tokiu būdu Amerikos lietuvių visuomenei patikrinta buvimas tarptautinėje politikoje patyrusių žmonių patarimas ir talka. "Aš atvežiau Lietuvos vėliavą," prezidentas Smetona tarė, Amerikos krantan išlipęs. Lietuvai Vaduoti Sąjungos uždavinys ir pareiga bus tą **vėliavą grąžinti vėl į laisvą, nepriklausomą Lietuvą.** Ir Amerikos lietuviai, amerikonų visuomenės vadų ir vyriausybės padėdami, tai padarys!

Galiausiai, išrinkta Sąjungos Centro Valdyba, kurion įeia visiems tautininkams priimtini asmenys: adv. Olis, adv. Šalnienė, Petras Pivariūnas, adv. Laukaitis, dr. Biežis, Ks.. Strumskis, Pr. Tamošaitis, Pijus Žiūris, Mikas Vaidyla, A. S. Trečiokas, Juozas Bačiūnas, dr. V. K. Vencius ir kiti. Nėra Amerikoje rimto tautininko, kuris bent vienam šių asmenų nepasitikėtų. Lietuvai Vaduoti Sąjungos Valdyba turi pilną visuomenės pasitikėjimą nuo pat pirmos jos pasirodymo dienos!

Vadai darbą pradėjo rimtai, smarkiai ir energinga. **Visuomenė, dabar tavo eilė!** Visur organizuome Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrius, stokime visi nariais ir tuojau pasiųskime savo 2 dol. mokestį Sąjungos iždininkui dr. Biežiui, Chicago, Ill.

Tikėkime savimi, tikėkime lietuvių tautos dvasia, tikėkime mūsų vadais, tikėkime prezidentui Rooseveltui ir įtakingais amerikonais. Dirbkime, o Lietuva bus nepriklausoma!

Vyt. Širvydas.

SO. BOSTON, MASS.
Vienybės atstovas
A. MATJOŠKA
261 Athens Street.

MONTREALO LIETUVIAI MINĖJO LIETUVOS OKUPACIJOS SUKAKTĮ

Birželio 22 suvažiavo netoli tūkstančio lietuvių į Ville Lasalle parką paminėti vienerių metų sukaktį nuo lietuvių okupacijos. Nors tai ir skaitoma gegužinė, bet atsižvelgiant į karo metą, muzika ir šokiai sekmadieniais Kanadoje neleidžiami, todėl ir ši gegužinė - piknikas labai atitiko tą rimtą nuotaiką, kurią kiekvienas lietuvis pergyvena dėl pavergtos Lietuvos. Taigi, ir ši gegužinė buvo savotiška lietuvių dvasinio susikaupimo diena gražiam gamtos prieglobstyje ir medžių pavėsyje, prisimenant mūsų tautos vargus, iškentėtus vienerių metų okupacijoje.

Tame minėjime tarp kitų dalyvavo ir Lasalle miesto majoras, policijos viršininkas ir vietinės prancūziškos katalikų parapijos klebonas, o taip pat ir specialiai tai dienai iš New Yorko atvykęs Lietuvos Generalinio Konsulato attache A. Simutis.

Gegužinės programa buvo pradėta sugiedant Kanados ir Lietuvos himnus. Programai vadovavo veiklus visuomenininkas ir mokytojas p. Pranas Tautkus, kuris po trumpos įžanginės kalbos pristatė Kanados Lietuvių Tarybos Montrealo skyriaus pirmininką Antaną Navicką. Šis trumpoje, bet turiningoje kalboje nušvietė Kanados lietuvių Tarybos siekius, kurių kelrodžiu yra šūkis: "Už Lietuvos išlaisvinimą, už sąjungininkų pergalę, už ištikimybę Kanadai." Taip pat kalbėjo Kanados Lietuvių Sąjungos pirmininkas Antanas Sakalas, pabrėždamas, kad visų lietuvių pareiga dirbti už nepriklausomos Lietuvos atstatymą.

Tenka pažymėti, kad nuoširdžią kalbą pasakė Lasalle miesto majoras, kuris išreiškė džiaugsmą, kad Kanados lietuviai moka taip vieningai dirbti. Jis nurodė, kad lietuviai esą vertinami ir ir branginami jo miesto piliečiai, nes jie trokšdami savo tautai laisvės kartu yra ir Kanados laisvės gynėjai. Vietinės prancūzų katalikų parapijos klebonas savo kalboje džiaugėsi, kad lietuviai, būdami nuoširdūs katalikai, užjaučia savo brolius už vandenyno, kuriems be kitų, atimta ir religinė laisvė. Taip pat gegužinėje lankėsi ir Montrealo lietuvių parapijos klebonas kun. Bobinas, kuris, reikalų verčiamas išvyko iš gegužinės dar programai neprasidėjus ir todėl neturėjo progos tarti žodžio į susirinkusius.

Ypatingai karštą kalbą pasakė šio skyriaus iždininkas p. Matas Vaišnora, pabrėždamas kad tik tada Leituva susilauks pilnos laisvės, kai nuo žemės paviršiaus bus nušluoti visi tironai diktatoriai, pradedant biauriausiu lietuvių tautos ir žmonijos priešu Stalinu. Jo žodžiai buvo palydėti entuziastingais plojimais.

Ypatingai visiems malonų įspūdį paliko vietos susipratusių lietuvių dūkrelė Kilimonytė, kur, dar vos tik šešerių metų lietuvaitė, o jau suspėjo parodyti didelius įgimtus gabumus vaidyboje, balete ir muzikoje. Ji susirinkusiems padainavo apie bolševikų okupuotosios Lietuvos nelaimes.

Svarbiausiu programos kalbėtoju buvo Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke attache p. A. Simutis, kuris tai dienai ir buvo atvykęs į Montrealį. Jo kalba kelis kartus buvo pertraukta entuziastingais plojimais.

Po prakalbų, susirinkusieji iki sutemų šnekučiavosi ir svarstė Lietuvos nelaimę, susipešus dviem draugam, Hitleriui ir Stalinui.

Gegužinėje dalyvavo veik visi Montrealio lietuviai veikėjai bei inteligentai, tarp kurių matėsi ir Montrealio lietuvių labai gerbiama Kanados lietuvių rašytoja Marija Aukštaitė.

Taip pat matėsi ir nemažas būrys bolševikuojančių ir šiaip bolševikų suklaidintų lietuvių. Šiandien visi jie vaikščiojo nosis nuleidę ir nežinojo, kaip laikytis, nes, matyt, dar nebuvo gavę iš Maskvos naujų nurodymų. Lietuviai negali atsistebėti, kad tie patys žmonės prieš metus, kada Lietuva buvo bolševikų okupuojama, ant vienos kojos šokinėjo iš džiaugsmo, o šiandien, kad Hitleris mėsinėja matušką Rusiją, vaikšto it žemę pardavę. Vienas lietuvis pastebėjo, kad Maskva greit pasuks jų spiruokles kita kryptimi, ir, jie, vėl kaip niekurr nieko,, lyg užsukti gramafonai, pradės šaukti visus į karą prieš Hitlerį. Jie pradės šūkauti už demokratiją, už mažų tautų laisvę ir ką tik nori. Na, bet kas jų paisė ar paisys, nes juk šuns lojimas neina į dangų.

Tikri vargšai tie subolševikėję lietuviai. Vienas iš jų esą raminęsis tuo, kad vistiek Lietuva nepriklausomybės nebeatgausianti. Pažiūrėsim....

Buvęs.

WATERBURY, Conn.
Vienybės atstovas
J. ŽEMANTAUSKAS
180 Congress Ave.

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK — VERTĖ L. DAUKŠA

(Tęsinys)

Belaisviai paspaudė Montei ir Auktumai rankas, atsisveikino su Hirchalsu ir, Auktumos vedami, skubiai išėjo pro palapinės užpakalinės dalies angą.

Montė išėjo iš palapinės. Kilo laukinis šauksmas. Štenovas, nepasitikėdamas, buvo apstatęs savo šalininkais Montės palapinę. Tuo būdu slaptas belaisvių išgabenimas buvo pastebėtas, Auktuma ir Getka apsiausti, ir netrukus jau turėjo kilti susidūrimas.

Krito žodis "išdavikas!".

Montė atšoko, tartum būtų gavęs smūgį į veidą. Pyktis iškreipė jo veidą. Švilpdamas nuskriejo jo kardas oru, net artimieji pasibaisėję atšoko atgal.

— Kas drįsta mane išdaviku vadinti? —sušuko jis perkūnišku balsu.

Tas šūksnis privertė minią nutilti, ir Auktuma pasinaudojo ta proga, kad išvestų iš apstojusios minios belaisvius vėl prie palapinės.

— Jūs keliate maištą. Jūsų elgesys yra baustinas, — vėl sušuko Montė, nepaprastai susijaudinęs. — Ar tai tokia ištikimybė, kurią jūs prisiekėte vadui? Kur tas bailys, kuris iš užpakalio sušuko žodį "išdavikas"? Tegu jis pažiūri man į akis ir pakartoja tą žodį, jei jam užtenka drąsos.

Lyg pats karo dievas, stovėjo jis, kardą suspaudęs kumštyje, liepsnos šviesos užlietas, prieš savo karius.

Daugelio veide pasirodė gailestis, o kai kurie paslapčiomis spruko į šalį.

Tada išėjo iš minios Štenovas.

— Mes paskutinį kartą laimime, jei neduosime dievams aukos. Jei mes ir sutinkame, kad gali grįžti namo tie, kurie davė priesaiką, tai vis dėlto turi mirti tas riteris, kuris atsisakė prisiekti.

— Ar tavo reikalas apie tai spręsti? — griežtai paklausė Montė.

— Dievai to nori, — atsakė Štenovas.

— Dievai to nori, — suskambėjo iš tūkstančio lūpų. Karių minia vėl ėmė stumtis priekin.

Montė išsitiesė visu savo ūgiu.

Ar Štenovas pasakė jūsų nusistatymą?

— Taip, taip, jis kalba už mus, — pasigirdo iš visų pusių.

— Na, tai jūs galit pasirinkti — įvykdyti savo valią ir išsižadėti manęs, kaip vado.

Štenovas tuos žodžius gudriai nutylėjo, nors širdyje jis džiūgavo.

Į priešaką išėjo vienas žemesniųjų vadų:

— Taip negalima, vade, nes tu juk prisiekei dievams. Mes esame laisvi vyrai. Kautynėse, arba tada, kai mes siaučiame prieša, tu gali įsakinėti; tačiau kitu laiku tu esi lygus kiekvienam kitam.

Nekreipdamas dėmesio į jo žodžius, Montė atplėšė palapinės sieną ir pašaukė Hirchalsą. Jis parodė į riterį, kuris ramus žiūrėjo dūkstančiai miniai į akis.

— Pasirinkit tarp jo ir manęs, — suriko jis aštriu balsu.

Štenovas norėjo išeiti priekin, tačiau, jo dideliam nepasitenkinimui, keli išmintingesni sulaikė jį, ir žemesnysis vadas prabilo:

— Herkau Monte! Mes nereikalaujame, bet prašome tave padaryti dievams auką. Mes esame kardas, o tu esi valia, kuri jį valdo. Valia ir kardas turi būti viena, — tik taip galima pasiekti laimėjimą. Pažvelk į mano žilus plaukus, į mano randus, gautus kovoje už mūsų tautą. Aš visada buvau ištikimas mūsų tikėjimui, širdyje saugojau senovės papročius ir įstatymus. Daug kas gali būti tavo širdyje išnaikinta per tą laiką, kai tu buvai Vokietijoje. Tačiau mes drauge su vergove norime atmesti ir svetimąjį tikėjimą ir grįžti prie mūsų tėvų papročių. Tai yra taip tikra, kaip aš čia stoviu, kad dievai turi reikalauti aukos, kaip padėkos už laimėjimą, kurį jie mums suteikė. Būk mūsų tikras vadas, vykdydamas dievų valią, o mes tau būsime ištikimi ligi mirties.

Užstojo baugi, slėgianti tyla.

— Jis tiesą sako, Monte, — sušnibždėjo Auktuma draugui. — Tu turi nusileisti papročiui, jei nenori matyti, kad mūsų reikalas jau dabar žūtų.

— Ar aš turiu tapti žmogžudžiu? Aš negaliu išduoti to, kuris buvo mano antruoju tėvu.

— Šią valandėlę negalvok krikščioniškai. Juk jie gali visus belaisvius išskersti. Paaukok vieną iš jų, kad kitus išgelbėtum. Nusileisk ir sunaikink Štenovo planus, būk vėl savo karių dievinamas vadas.

Montė pakėlė ranką. Jo veidas buvo baltas, kaip sniegas.

— Te būnie jūsų valia. Aš nusilenkiu įstatymui. Tačiau aš keliu vieną sąlygą: burtai nuspręs, kuris iš jų turi mirti.

— Tegyvuoja Montė! Burtai nulems! Tegul jie traukia burtus, — pasigirdo aplink.

Sujudo Hirchalsas.

— Velniai! Tegul Dievas jus nubaudžia maru ir mirtimi! Nestatyk dėl manęs kitų į pavojų, Monte; jie prisiekė, ir tu pažadėjai jiems laisvą kelią. Ar tu nori, be visa ko, dar būti ir priesaikos laužytoju?

— Nevesk manęs į pasiutimą, — sušuko Montė. — Parenkit burtus, — pridurė jis įsakomu balsu.

Belaisviai buvo atvesti prie vieno laužų. Su užgesusiomis akimis, šiurpulingai įtempę veidų buožus, žiurėjo jie į ugnį. Buvo atneštos ženklais išraižytos lazdelės. Vienoje jų buvo įrėžtas Pikuolio ženklas. Kas ją ištrauks, tas bus aukа.

— To, kas dabar vyksta, reikalauja įstatymas, bet ne mano vidinė valia, — tarė Montė garsiai ir tvirtai. — Traukit burtus! Hirchalsai, pradėk!

— Aš nelošiu iš savo gyvybės. Tai velnio darbas.

Pasigirdo grasinami balsai.

— Tegul kitas už jį ištraukia, — įsakė Montė.

Tas uždavinys teko štenovui, kuris, pašiepiamai šypsodamsis, įėjo į vyrų ratą.

— Neišleisk jo iš akių, šnapštelėjo Auktuma.

Štenovas paėmė pagaliuką, ir belaisviai pasekė jo pavyzdžiu. Mirties burtas teko Hirchalsui.

— Kuo mes galime pasitikėti? — pašnibždomis paklausė Montė draugą.

— Nieku, Herkau. Įstatymas yra aukščiau už mus.

Montė išsitiesė.

— Vyrai, — prabilo jis, nepamirškit, kad aš ilgus metus buvau to žmogaus svečias ir draugas. Kad jis išpažįsta savo Dievą, to jam negali prikišti joks garbingas karys. Kad aš čia esu, reikia padėkoti tam riteriui, nes jis išauklėjo mane kariu, sudarė man progos įsigyti žinių, kurias aš jums, mūsų Prūsama atiduodu. Ir aš esu prisiekęs mūsų dievams, kad būsiu jums ištikimas ligi pabaigos, tačiau aš neatsisakiau nuo savo dėkingumo, kurį nešioju širdyje kitiems. Jei jūs reikalaujate iš manęs mano geriausio draugo mirties, tai jūs patys atimate iš savęs ranką, kuri jus turi vesti į laimėjimą. Juk žinodamas, kad apleidau draugą, aš jau nebegaliu būti tas Montė, kuris gryna sąžine kovoja už laisvą rytoju. Pagalvokit ir susipraskit! Vokiečiai niekad nepamirš tokios piktadarybės. Tas vyras nėra ordino riteris, bet tik karo svečias, kuris išžygiavo su ordino kariuomene, tik gavęs savo viršininko įsakymą.

Į kylantį triukšmą prasiskverbė štenovo balsas:

— Dievai neklausia priešo nuopelnų. Meskim dar kartą burtus, ir jūs pamatysit, kad dievai kaip tik tą žmogų aukai yra paskyrę.

— Dar kartą traukti burtus! — ėmė šaukti kariai.

(Bus daugiau)

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

109. — Tarzanas matydamas, kad jis negalės išsigelbėti iš mirtingų strėlių, kurias plėšikai į jį paleido, parpuolė ant žemės, o strėlės pražvimbė pro šalį.

Tarzanas surinko visas tas strėles, kurios jam buvo taikomos ir, staiga pašokęs, tas pačias mirtį nešančias strėles paleido atgal, tiesiog į plėšikus.

Ta gudri Tarzano gynimosi strategija jam daug brangaus laiko kaštavo. Zalimas, kuris visą laiką šiai kovai vadovavo savo vyrams davė kitą įsakymą.

Kai kurie plėšikai jau pradėjo vėliausią Zalimo įsakymą vykdinti. Jie pasileido paskui Tarzaną, norėdami jį apsupti, kad tokiu būdu Tarzanas negalėtų pabėgti.

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys šeštame puslapyje.

VIENYBĖ
Established 1886
Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y
Telephone: STAgg 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Entered as Second Class Matter October 23 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York. Under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $2.50
Kituose kraštuose 3.00

Advertising rates on application

SOVIETAI IR INFORMACIJA

Šiame kare pagaliau ir vadovaujantieji rusū sluoksniai pamatys tas didžiules klaidas, kurias jie kartojo per 22 metus. Jau nekalbant apie jų aklą paskutinio meto užsienių politiką, jie kalti prieš rusų liaudį dar labai daug kuo. Jie didžiulę sovietinę Rusiją buvo izoliavę nuo viso pasaulio. Nei vienas rusas, jei jis neturėjo valdinės misijos, negalėjo pamatyti pasaulio. Jų diplomatinę ir konsularinę tarnybą užsieniuose daugumoje kontroliavo tik ne rusai, „o kitataučiai, daugumoje žydai. Į svetimus uostus atplaukę prekiniais laivais jūrininkai, iš laivo retai kada beišlipdavo, o jei gaudavo tokį leidimą, tai tik ypatingų palydovų lydimi apžiūrėdavo uosto ribose esančias gatves. Paprastai rusas negalėdavo ne tik pamatyti pasaulio, bet net ir pačioje Rusijoje judėjimas buvo tiek suvaržyas, kad tik specialiais atsitikimais paprastas žmogus galėdavo keliauti iš vieno miesto į kitą.

Žodžiu rusui nebuvo leista pamatyti pasaulis, iš jo pasimokyti ir sugrįžus tą patyrimą pritaikyti savo kraštui. Dar daugiau — rusai bijojo ir svetimos akies. Žinau atsitikimų iš Lietuvos, kad net kairių pažiūrų žmonės vizos laukdavo net ištisus metus, o metams prabėgus rusų konsulate gaudavo trumpą atsakymą— "Netu atveta iz Maskvi." (Nėra atsakymo iš Maskvos). Jie įsileisdavo ekskursijas, bet tų ekskursijų dalyvių niekad nepaleisdavo iš savo rankų. Žodžiu, rusai vengė svetimos akies ir bijojo leisti savo žmonėms pamatyti pasaulį.

Viena iš svarbiausių jų klaidų, tai elgsena su užsienio spauda. Reikia žinoti kad į sovietų šalis negalėjo patekti, net tokie laikraščiai, kaip Laisvė, Vilnis ir kiti užsienio komunistiniai laikraščiai. O ką čia bekalbėti apie užsienio spaudos atstovus. Jie taip apsirubežiavo, kad visoje Rusijoje neliko nei vieno užsienio korespondento. Ir tą klaidą jie šiandien brangiai apmoka. Amerikos didžiuliai laikraščiai, kurie turėdavo šimtus korespondentų Europos sostinėse, Maskvoje negalėjo laikyti nei vieno, nes visvien jie nieko negalėdavo nuveikti. Milžiniška Amerikos spauda Maskvoje turi tik mažą United Press biurą. Ir to biuro redaktorius dirba tik tiek, kad jis pats persiunčia nepatikrintus, Maskvos išleidžiamus, biuletinius. Paskutinis Amerikos laikraštis atšaukęs savo korespondentą iš Maskvos buvo The New York Times. Jis buvo atšauktas kaip ir kiti korespondentai, nes negalėjo gauti jokios informacijos, o kurią dar gaudavo, juos negalėdavo išsiųsti.

Štai prasidėjo rusų vokiečių karas. Rusijoje įsakoma visiems žmonėms melstis, atidaromos visos cerkvės, taip sako rusai, o ar tai tiesa, kas žino. Jie daug ką skelbia, bet ar pasaulis gali tikėti. Amerikos laikraščiai, kurie nori žinias paduoti iš abiejų fronto pusių, apgailėstaudami primena sovietams jų buvusią elgseną su užsienio korespondentais. Į rusų informaciją žiūrima per pirštus, nes nėra liūdininkų jų skelbiamoms žinioms.

Kada net ant anglų kariaujančių laivų pasitaiko vienas kitas korespondentas, o kiekviename fronte jų esama po keliolika, Vokietijoje, Berlyne, dešimtys užsienio korespondentų, Jie vežami net į fronto linijas, o visoje sovietijoje nei vieno užsienio korespondento.

Kodėl? Ar jie bijo korespondento plunksnos, kurio siunčiamas užsienin žinias visada gali cenzūruoti? Jei jie bijo vieno, kito korespondento, tai kaip jie jaučiasi, kada prieš juos atsisuko vokiečių karo mašina! Ji nebūtų buvusi Rusijai tokia baisi, jeigu jie būtų nebijoję užsienio kritikos, jeigu jie tą kritiką būtų sekę ir iš jos pasimokinę. Jie apsitvėrė kinų siena, kurią vokiečiai, taip lengvai sulaužę, traukia Maskvos link. Jie bijojo pasaulio akies, o pasak pačių rusų, jų visos, net karinės paslaptys, atsidūrė buvusio jų draugo, o dabartinio priešo kišeniuje.

Jie nežinojo nuo ko slėptis, ko bijoti, su kuo draugauti, žodžiu nemokėjo tvarkytis, tad šiandien taip ir temsta raudonoji žvaigždė.

JIE ŽUVO

Bolševikų armijos įsiveržimas į Lietuvą, reiškė nepriklausomybės žlugimą.

Bolševikų metinis viešpatavimas Lietuvoje, reiškė lietuvių tautos kultūrinių ir materialinių turtų sunaikinimą.

Bolševikų armijos išvijimas iš Lietuvos pareikalavo tūkstančius Lietuvos sūnų gyvybių ir tūkstančių lietuvių sveikatos.

Tai metinis mūsų tėvynės balansas. Kiekvienas lietuvis skaitydamas lietuviškus ir kitataučių laikraščius, gerai atsimena, kaip per tuos metus lietuviai patrijotai ir tik vien, kad jie buvo patrijotai, buvo tremiami į Rusijos gilumą. Tūkstančiai geriausių Lietuvos sūnų šiandien ilgisi laisvės ir tėvynės. Jie gal ir nežino, kad tėvynei brėkšta laisvė. Atsimename gerai, kad per tuos metus sovietai stengėti iš Lietuvos išvežti geresnes įmones, jų savininkus susodino į kalėjimus, laukų derlius atiteko išbadėjusioms bolševikų ordoms, lietuvio darbštaus ūkininko veisliniai gyvuliai atiteko sovietų ūkininkui. Tai visa mes gerai atsimename ir niekad negalėsime pamiršti. Juo labiau negalės to pamiršti mūsų broliai ir sesers gyvenusieji Lietuvoje, savo akimis matę Lietuvos turto naikinimą. Ypatingai negalės tos milžiniškos barbarų skriaudos pamiršti tie, kurie matė Suvalkijos kaimuose didžiulį gaisrą, kurį sukūrė besitraukdamos bolševikų ordos.

Ir tie metai bus įrašyti kruviniausiomis raidėmis į Lietuvos istoriją. Bet tik vienerius metus doros nustoję ir apkvaišinti rytų barbarai plėšė ir pasitarukdami degino Lietuvą. Jie lietuviškos širdies neišplėšė. Jie nespėjo ir sunaikinti viso to ko jie norėjo sunaikinti. Sušvitus laisvės žiburėliui du milijonai beginklių ir ginkluotų lietuvių sukilo prieš barbarišrkus pavergėjus ir išlavė juos iš mūsų tėvų žemės. Jie jau nematė besileidžiančios saulės kraujuotoje Lietuvos padangėje. Lietuviai sukilę veik per vieną dieną išlavė bestijališkus raudonarmiečius ir jų politinius vadus su visais bimbiškais komisarais.

Tačiau toji vienos dienos kova buvo sunki. Per tą visą dieną žuvo ir sužeista daugiau Lietuvos sūnų, negu per visas 1918-1920 metų nepriklausomybės kovas. Vien tik Kaune žuvo 3,000 mūsų brolių ir seserų. O kiek jų žuvo Kalvarijoje, Marijampolėje, Vilniuje, Alytuje, Tauragėje, Jurbarke, Raseniuose, Vilkaviškyje, —jie kovojo visoje Lietuvoje. Ir štai dar kartą visa Lietuvos žemė aplaistyta nekaltu Lietuvos sūnų krauju. Tasai nekaltas tūkstančių Lietuvos sūnų ir dukterų širdžių ir žaizdų kraujas niekad nešauks keršto, o tik žuvusiųjų dvasia amžiais ragins viso pasaulio lietuvius mylėti amžiais lietuvių krauju aplaistytą mūsų tėvų žemę.

Šiandien viso pasaulio lietuvių pagarba priklauso tiems didvyriams, kurie aukojo savo gyvybę tėvynės laisvei. Lietuvių tautos pranašo Vinco Kudirkos žodžiai pildosi... Lietuva, tu didvyrių žemė.... Tos dienos didvyrius lietuvių tauta gerbs amžiais.

KOKI BUS RUSŲ - VOKIEČIŲ KARO REZULTATAI?

Galbūt, vienintelis karas pasaulio istorijoj, kuris yra populiarus, sukėlė entuziazmą ir didelį susidomėjimą visame pasauly, išskyrus pačią Rusiją, ir rusų žydų ratelius, tai dabartinis karas vokiečių pireš sovietus. Kai kas dabar mano, kad tas karas nulems pasaulinio karo rezultatus Anglijos naudai. Tokių rezultatų parnašai savo spėliojimus remia argumentu, kad tas Rusų-Vokiečių karas sunaudos dalį vokiečių karo jėgų, duos progą Anglijai atsikvėpti, pasiruošti, stambesnės paramos iš Amerikos susilaukti ir ilgainiui vokiečius nugalėti. Gana logiškas argumentas. Tas galėtų atsitikti, jei tas Rusų-Vokiečių karas užtektinai ilgai užsitęstų ir gana daug vokiečių jėgų sunaudotų.

Tačiau tuo klausimu, ar gerirau sakant speliojimu, yra ir kita medalio pusė. Tas karas gali, ir veikiausiai pasibaigs labai geritai. Gal greičiau nei vokiečiai numatė. Rezultate, vokiečiai pasiims Europos kviečių aruodą, Ukrainą. Tuomi užtikrins savo armijoms, savo ir užimtų kraštų gyventojams duoną. Drauge laimės ir didžiausią Europos aliejaus šaltinį, mineralų depozitus ir kitus karui reikalingus gamtos šaltinius ir arti du šimtus milijonų gyventojų, kuriuos galės naudoti amunicijos ir kitų reikmenų gamybai; pasiims rusų karo industriją, kurią, vokiečių inžinierių priežiūroj, galės naudoti karo pabuklų gamybai. Toji karo pabūklų versmė bus tūkstančius mylių atstu nuo Anglų oro bazių, taip, kad ji galės be jokio trukdymo karui pabūklus daryti. Militariškai, Rytų frontas bus visiškai likviduotas. Tuos du ar tris milijonus mechanizuotos kariuomenės, kurią vokiečiai iki šiol buvo priversti Rusijos pasieny laikyti, bus paliuosuota vakarų frontui. Tokioj pozicijoj pasistatę, vokiečiai galės eilę metų kairauti ir laivus skandinti bei Anglijos miestus naikinti. Vokiečiams karo objektai bus, nepalyginamai, arčiau negu anglams. Tokiu būdu tose naikinimo lenktynėse, didelė patogumų persvara bus vokiečių pusėj. Taip, kad anglų ir kai kurių kitų entuziazmas yra perankstyvas ir vienpusiškas. Greitas laimėjimas prieš rusus, vokiečių strateginės padėties nesusilpnins, bet gal sustiprinti.

Tačiau vienas rusų-vokiečių karo rezultatų tai 100 nuošimčių tikras: **Rusijos raudonųjų carų viešpatavimui galą tikrai atneš.** Rusija bus išparceliuota. Visos po slavo-mongolų letena ir tiranija pamintosios tautos bus iš mongolų nasrų ištrauktos ir tai mongoliškai imperijai, kartu su jos dabartiniais raudonaisiais carais, bus pabaiga. Kad vokiečiai tą didelį raudoną gramozdą sutriuškins, veik visi militaristai pranašauja. Klausimą kelia tik kiek vokiečiams laiko ims tą padaryti.

D. KLINGA

KOMUNISTŲ POLITIKIERIAI KALTI ŪŽ VOKIETIJOS - RUSIJOS KARĄ

KOMUNISTŲ PARTIJA, SAKO DONALD DAY, SENIAI IEŠKOJO PROGOS KARIAUTI SU VOKIETIJA

Chicago Tirbune korespondentas Donald Day, kuirs iki šiol buvo to laikraščio specialus korespondentas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, dar šių metų gegužės 15 d. rašė, kad Rusijos kairuomenėje didelė netvarka, nežiūirnt gautų pamokų Rusijos Suomijos kare. Rusų kairuomenė, kuri buvo atsiųsta į Baltijos valstybes, buvo pusiau organizuota, karieviai ir karininkai dideli ignorantai. Visur, kariuomenėje ir valdžioje, buvo apsileidimas, tinginystė ir kyšininkavimas. Korespondentas nurodo pavyzdį, kaip Kauno sovietas nutarė vykdyti didelę statybos programą mieste ir apylinkėje. Tam tikslui buvo prigabenta daugybė statybos medžiagos, tačiau sovietų raudonosios armijos vadovybė visą tą medžiagą konfiskavo neva kareivinių statybos riekalams. Tuo tarpu rusų karininkai tą medžiagą pardavė spekuliantams, kurie tą pačią medžiagą pardavė sovietams tvirtovėms ir kareivinėms statyti, žinoma, su dešimteriopu pelnu. To apsileidimo ir netvarkos išdavoje, net vietiniai komisarai labai piktinosi ir peikė Maskvos valdžią ir tvarką. Kai kurie rusų karininkai net kalbėjo apie militarinį perversmą, sukilimą pireš Maskvą. Kai kurie artimi sovietams žmonės sakė, kad Stalinas ir jo vyriausybė bijosi raudonosios armijos ir jos vadų. Dėl to GPU ir nepersekiodavo raudonarmiečių ir karininkų, nežiūrint, kad jie spekuliavo konfiskuotu turtu ir medžiaga.

Dar pereitą kovo mėnesį komunistų partija slaptai įsakė savo agentams raudonojoje armijoje agituoti už karą su Vokietija. Tiems agentams buvo įsakyta skleisti karo mintį kareivių ir karininkų tarpe, tačiau nė karininkai, nei kareiviai nenorėjo tokio karo.

Baltijos valstybių gyventojai, tam pačiam straipsnyje sako Day, žinojo, kad jeigu sovietai ilgai būtų laikę Baltijos valstybes, tai po kurio laiko visi lietuviai, latviai ir estai butų buvę išgabenti į Rusijos gilumą, o jų karštuose butų buvę apgyvendinti rusai, kaip padaryta toje Suomijos dalyje, kurią iš jos rusai atėmė. Tą turėdami mintyje, Baltijos valstybių gyventojai ir ruošėsi dienai, kada Vokietija pradės kariauti su rusais.

Poezija

DAINA JŪRAI

Tavim aš didžiuojuos, nes tu esi galinga
Ir myliu tave, nes graži esi;
Visos mano dainos, visi mano himnai
Tau plačioji, audringoji, tau vienai skirti.

Mintys mano nerias į gelmes slaptingas,
Kur undinių rūmai, gintariniai sostai —
Ten koralams tviskant ir medūzoms šokant,
Aš nulenkiu galvą didžiam Dievo mostui.

Tu aplieji bronza veidą mano baltą
Uždegi dvi saules tu mano akyse
Ir grįžtu aš žemėn sveika ir ryžtinga
Nešdama širdyje laimę ir jaunystę.

Saulė, dangus, žvaigždės vis tave bučiuoja,
Vėjai tave glosto, žemė tau pavydi;
Žvejai baltom burėm, irklais, stipriom rankom
Audras pasitinka ir audras palydi.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tau gražiausius žodžius ir skambiausius ritmus
Į eiles supinsiu, į raštus sudėsiu,
Ir jei tu nustotum mane glamonėjus —
Aš ilgai skaudinsiuos ir ligai liūdėsiu...

ONA VALENTINAVIČIŪTĖ

BIULETENIAI

— Be Maisto skerdyklų, Kaune pradėjo veikti Lietūkio, Pienocentro ir Paramos įmonės.

— Tuojau po sukilimo Kaune pradėjo eiti naujas Lietuvos dienraštis "Laisvė." Naujasis laikraštis spausdinamas buvusioje Vilties spaustuvėje.

— Lietuvoje įvesti nauji pinigai — vokiškoji markė, kuri lygi 10 rusiškų rublių. Vėliau bus išleisti nauji lietuviški pinigai, tačiau tuo reikalu bus tariamasi su Vokietijos vyriausybe.

— Lietuvos švietimo ministru pakviestas prof. Juozas Ambrozevičius. Kariuomenės vadovybėje be Pundzezvičiaus, Bobelio, Raštikio yra ir generolas Stasys Mieželis.

— Generolas Stasys Raštikis, kuris iki prieš keletą dienų buvo Berlyne, šiomis dienomis atvyko į Kauną. Raštikį štotyje pasitiko naujosios Lietuvos vyriausybės nariai. Vėliau tarp Raštikio ir vyriausybės narių įvyko ilgokas pasikalbėjimas Lietuv. valstybės ir jos gyventojų reikalais.

TOKIU BŪDU

Pr. Lapienė

PRITARTINA

Mūsų D. Klinga, turėdamas minty dabartinę Sovietų Rusijos nelaimę, pasiskubino su naudingu pasiūlymu. Jis sako:

"Lietuviai piliečia, rašykite savo atstovams ir senatoriams, bei Prezidentui Roozveltui, reikalaudami, kad Amerika "gelbėtų" Rusijai, pirmiausia nusiųsdama ten visus komunistus."

Komunistams pasiūlymas turėtų būti vertas dėmėsio. Toki Bimbos, Mizaros ir Prūseikos turėtų skubėti savo duondavei Rusijai į pagalbą. Tik turi tikrai skubėti, nes kaip žmonės, dalykus numaną, sako, **"Vokietija su Sovietais apsidirbs labai greit."**

STALINO PLANTACIJOS

Laikraščių redakcijos pradėjo gauti užklausimus, ar teisybė, kad Stalinas turįs plantacijas Brazilijoj. Taipgi kai kurie "darbininkai" klausia, kur pabėgęs Justas Paleckis, nes norį jam užuojautos telegramą pasiųsti. O jis pabėgęs iš Kauno birželio 22 d., kaip tik užuodęs savo kailį pavojuj.

Reiškia, ir vėl daina ta pati, tik iš antro galo dainuojam.

Vargšai tie mūsų išgamos broliai ir seserys, kurie, tarnaudami svetimiems dievavms, suparaližiavo savo protą ir priversti aklai sekti kitų patiekiamas instrukcijas.

NEPRIPAŽĮSTA

Lietuvai Vaduoti Sąjunga išleido pareiškimą, kuriame sako, kad:

"Mes nesutiksime skaityti Lietuvą faktiškai nepirklausoma, ir jos valdžios neskaitysime teisėta, jeigu ji sukurta, ir valstybė paskelbta nepriklausoma tik svetimos propogandos arba net ir sumetimais, kad galėtų Lietuvai suteikti tik daugiau nelaimių."

Demokartijos ir Lietuvos Neprklausomybės Sąjunga kalba irgi panašiai. Ji sako:

"Po metų sunkios priespaudos po bolševikų jungu, Lietuvai dabar teks kentėti ir vargti naujose, gal būt, dar baisesnėse sąlygose, kadangi dabar ji tapo įmesta į karo fronto ugnį."

Kaip Lietuvai Vaduoti Sąjunga, taip ir ši nepripažįsta jokios vyriausybės, kol Lietuva **"negalės turėti tikros žmonių valdžios."**

NEAIŠKU

Ką minimos Sąjungos vadina žmonėmis ir kodel numato Lietuvai dar didesnes nelaimes, negu ji turėjo bolševikams ją okupavus, nesuprantama.

Tiesa, dabar Lietuva griaunama karo, bet argi ne žmogaus gyvybė brangiausias turtas? Bolševikai ir be karo siekė išnaikinti lietuvių tautą, tūkstančiais juos išveždama į Sovietų tyrus, kitus tūkstančius tiesiog vietoj iššudydama. Lietuvos gyventojai neseniai yra gyvenę po vokiečių okupacija, o jeigu jie paskutiniuoju laiku veik visi laukė dabartinio karo, tai, matomai, jie žinojo, kad jiems niekas blogesnės būties nebegali suteikti.

MIRGANTIS PASAULIS

ŠALIS, KURI BUVO OKUPUOTA 4,000 METŲ PRIEŠ KRISTŲ

Kadangi dabar daug visų kalbama apie Iraką, kuris kariauja su Anglija, tai čia nors trumpai ir supažindinsime savo skaitytojus su juomi.

Irakas randasi tarp Turkijos, Persijos, Sirijos ir Arabijos. Savo nepriklausomybę atgavo 1920 metais, Sevres sutarties rezultate, kuriuomi Irakas vistik dar buvo paliktas Didžiosios Britanijos mandatui. Irako teritorija užima 370.977 kvadratinių kilometrų ir turi 3,500,000 gyventojų. Tartum sąmoningos rankos Irakas padalytas į tris visai skirtingas zonas. Pirmoji yra derlingoji Mesopatomijos lyguma. Antroji zona yra vidutinių kalnų, kuriuose randasi daug gerų miškų ir laukinių žvėrų, o trečioji arba Kirkuk zona yra nepaprastai kalnuota ir joje randasi garsieji Mosulo žibalo šaltiniai.

Reikia nepamiršti, kad Mesopatomija, kuri randasi tarp Tigro ir Eufrato upių, buvo širdis senovės Babilonijos ir Ninievos kultūros bei metropolija pirmųjų kaldėjų su asiriečiais. Per Mesopatomiją yra perėję ir protarpiais ją valdę samariečiai, kaldėjai, semitai, persai, arabai, turkai, armenai ir kurdai, kurie ilgiau ar trumpiau čia pasilikdami susimaišė ir sudarė savitą irakiečio tipą.

Keturi tūkstančiai metų prieš Kristaus gimimą Iraką buvo okupavę semitai, kurie tenai tuojau įvedė savo kalbą ir papročius. Po dviejų tūkstančių metų semitų valdymo, karalius Hammurabi, ginklo pagalba, sujungė mažas Irako valstybėles į vieną ir pavadino Babilonija. Čia tat ir pražydo tų laikų aukštoji babiloniečių kultūra, čia taip pat pilnai pasireiškė asirų ir kaldėjų civilizacija. 1950 metais prieš Kristų, iš Mažosios Azijos atėjo hitų tauta, nugalėjo irakiečius ir šalį valdė tris šimtmečius. Vėliau Iraką užėmė garsusis Persijos imperatorius Kiras, kuris 539 metais prieš Kristaus gimimą užėmė visą buvusios Babilonijos imperiją ir buvo priežastimi jos civilizacijos žlugimo Du šimtu metų vėliau, persus išvaręs Iraką užėmė Aleksandras Didysis ir su tuo prasideda nauji, įvairių kitataučių puolimai, kurie net šešis šimtmečius slėgė didžiosios Mesopatomijos gyventojus

117 metais po Kristaus gimimo Iraką užima romėnai, o 642 arabai. Kiek vėliau mongolai ir kai 1638 metais Iraką užėmė turkai, tai jie tenai, vietoj žydėjusios kultūros ir puikių miestų atrado didelius ir tuščius stepius, kuriuose dunksodami griuvėsiai, vieni beliūdijo apie didingąją Mesopatamijos ir Babilonijos praeitį

Nuo to laiko iki Pasaulinio Karo, Irakas buvo paprasta Turkijos provincija, kurią belankydavo archeologai, kad kasinėjus jos griuvėsius ir ieškojus senosios kultūros liekanų. Tačiau po Pasaulinio Karo Irakas buvo atskirtas nuo Turkijos ir jam suteikta nepriklausomybė.

Laike paskutiniųjų dvidešimts nepriklausomo gyvenimo metų Irakas nepaprastai toli nužengė. Jam išsiprūsinti ir sukulturėti daug padėjo turtingos naftos šaltinių srytys, kurias anglai eksplotuodami labai ir labai daug prisidėjo prie šalies kultūros ir ekonominio gerbuvio pakėlimo. Dadar Irakas turi tris stambius ir gražius miestus, geležinkelius, gerų bei modernių plentų ir viską kas savystoviam kraštui reikalinga. Irako sostinė— Bagdad turi gyventojų 350,000, antrasis miestas Mosul su 120,000 gyventojų ir Basora su 100,000.

PAVOJINGIAUSI KROKODILIAI

Indijoj veisiasi didžiausi ir pavojingiausi krokodilai, kurie kas metai pareikalauja daugybės žmonių ir gyvulių aukų. Sekmingesnei kovai su šiomis pabaisomis Indijos valdžia paskyrė net premijas. Už kiekvieną 30 metrų krokodilų kailių ilgį bus mokama vieną rupią. Šitą paskelbus, tuojau susirado ir medžiotojų daugybė juos šaudyti.

VELNIO 'APSĖSTI' NAMAI, ARBA GANA ĮDOMUS PASAKOJIMAS

Apie 20 mylių nuo Rochesterio, New Yorko valstybėje, yra nedidelis, bet labai gyvas ir gražus Hydesville miestelis. Jo senieji gyventojai dar ir šiandien pasakoja, kas buvo atsitikę jų senelių laikais, kuomet Hydesville buvo dar mažas medinių namelių kaimas.

Buvo tai 1847 metais. Viename to kaimo namelių gyveno ūkininko Foxo šeima. Ši šeima buvo metodistų tikybos pasekėja, gyveno paskirai nesimaišydama į kaimo pliotkus, o tik uoliai skaitė bibliją ir nuolat melsdavosi. Ją sudarė tėvas Jonas Fox, motina, duktė Margarita 14 metų ir Katrė 11 metų.

Nors kaimo žmonės ir kalbėjo, kad namai, kuriuose gyvena Fox šeima, yra velnio apsėsti, juose nuolat vaidenasi, tačiau Fox šeima gyveno jau ilgas laikas tuose namuose ir džiaugėsi, kad joks vaidinuoklis ir nemanė pasirodyti. Bet 1848 metų kovo mėnesio pabaigoje, vieną naktį, kuomet ši šeima miegojo pirmuoju įmigiu, staiga ją pažadino iš miego didelis bildėsys į priemenės duris. Visa šeima pabudo, o tėvas išėjo įleisti, bet visų nustebimui tėvas kieme prie durų nieko nerado. Jis sugrįžo ir ėmė tartis su keisto bildėsio pažadintais namiškiais. Taip besišnekant, staiga pasigirdo bildėsys jau nebe į priemenės duris, bet į miegamojo kambario, pirmiausiai negarsiai, negarsiai 1, o paskui 2 kartu. Tėvas tuojau uždegė žvakę ir atidarė duirs, bet ir dabar nieko nebuvo. Kaip tėvai, taip ir vyresnioji jų duktė nepaprastai persigando, tik mažoji Katrytė visiškai nerodė baimės. Kad ir smarkiai plastančia širdimi, bet susikaupę su žvakėmis rankose išieškojo visą namą, tačiau nieko nerado. Tą naktį bildėsys nebepasikartojo, bet mergaitės nuo tos nakties atskirai nebemiegojo. Sekančiomis naktimis bildėsys vis buvo smarkesnis ir girdėjosi įvairiose namų vietose.

Pagaliau kovo 31 naktis buvo smarkiausia. Dabar buvo daužomos lubos, sienos, stalas, suolai, asla ir kitos vietos. Šitas nežinomas vaiduoklis dabar įvarė neapsakomon baimėn visą šeim Tik viena 11 metų Katriutė nerodė baimės ir staiga atsisėdo lovoj ir tarė:

"Ponas nepažįstamas, padaryk ir tu taip, kaip aš padarysiu." Čia mergaitė sudavė į lovos galą tris kartus. Nematomoji dvasia taip pat sudavė tirs kartus. Visi nepaprastai nustebo, o maža Katriutė buvo nepaprastai patenkinta. Po kelių mažosios bandymų, pagaliau įsidrąsino ir vyresnioji sesutė Margarita. Ji panoro taip pat pažaisti su vaidinuokliu ir tarė: "Dabar daryk taip, kaip aš darysiu: ir pirštais sudavė į aslą du kartu. Netrukus nematomasis taip pat sudavė.

Daugiau pati motina, norėdama patirti ar čia samoninga jėga veikia, paprašė sušerti į aślą tiek kartų, kiek jos vyresnioji duktė turi metų. Nematomasis atsakė teisingai, net ir mirusio vaiko metus pasakydamas.

Vėliau ponia Fox pasakė: "Jei esi gyva esybė subildink stalą du kartu." Bildėsio nebuvo. "Jei esi mirusio dvasia, subelsk tris syk į sieną." Bildėsys tuojau pasikartojo. Toliau moteris vėl paklausė: "Jei esi žmogaus dvasia, kuris gyvenime buvai sužeista, subelsk du kartu". Dabar bildėsys buvo toks smarkus, kad net gyvenamojo namo sienos sudrebėjo."Ar šiuose namuose buvai sužeista? Gavo atsakymą, kad taip. "Ar dar gyvas asmuo, kuris sužeidė? Nematomasis atsakė, kad taip.

Taip beklausinėjant išsiaiškino, kad nematomasis buvo unžudytas šituose pačiuose namuose, buvo vyras ir turėjo 31 metus. Taip pat buvo išaiškinta, kad jo lavonas buvo užkastas kieme ir šeima susidėjo iš žmonos ir penkių vaikų, kurių buvo du sūnūs ir trys dukterys. Visi jie gyveno kuomet jis buvo nužudytas, o žmona pasimirusi tuojau po jo nužudymo.

Pagaliau Jonas Fox paklausė, ar būtų galima pakviesti kaimyną ir ar nematomasis pakartotų tą patį ką kartojo jo šeimai. Nematomoji dvasia atsakė, kad sutinka ir kitą dieną buvo pakviesta pora rimtų bei patikimų kaimynų, prie kurių nematomoji dvasia pakartojo tą patį ir jiems pasakė labai daug tokios tiesos kurią jie vieni težinojo. Tokie seansai buvo pakartoti daug kartų nustatytas kontaktas tarp žemės gyvojo žmogaus ir nežinomo užgrabinio pasaulio esybės. Įvyko pagaliau tas, apie ką taip daug kalbėjo ir rašė Swedenborg ir Andres Davis bei kiti.

Turim ir dabar spiritistų, kurie daro seansus pasikalbėti su dvasiomis, bet kaip ten būna — nežinome.

VĖŽIŲ RAŠALAS

Jūrų vėžiai, žvaigždės ir nekurie kiti gyvūnai atsidūrę pavojuje ir norėdami pasprukti nuo priešo, staiga išleidžia į priešo pusę tam tikrą skystį, kuirs staiga užgauna priešui akis ir tas savotiškas skystis pasipila juosva spalva, paslėpdamas jį nuo priešų.

Šis skystis yra plačiai vartojamas rašalui, kuris vadinamas vėžių rašalu ir daug naudojamas paišybai.

RYKLYS VAITOJA KAIP ŽMOGUS

Gyvulių džiaugsmo ar išsigandimo šauksmas nieko ir trupinio panašaus neturi su tokios rūšies žmogaus šauksmu. Bet jūrų pabaisa ryklis, kuomet žmonės sugauna jo vaiką, jis ima vaitoti kaip žmogus.

KAIP SENIAI ATSIRADO DŽIAZAS

Naujausi kasniėjimai Egipte rodo, jog prieš 3,000 metų Egipto faraonų rūmuose per iškilmes griežd͏avo muzika, kuri atitinka dabartinį džazbandą. Per kasinėjimus Egipto šventykloj ekspedicija rado akmeninių dentelių, kuriose yra išgraviruotas šokančios figūros. Ištyrusi plyteles, ekspedicija padarė išvadą, kad džiazas nėra primityvės negrų kultūros padarinys, bet siekia tą aukštą kultūros laikmetį, kada Viduržemio pakraščių tautos buvo pasiekusios savo kultūrinį žydėjimą.

MUILAS IŠ GIRTO FABRIKANTO

Ne per seniai Rumunijos sostinėj Bukarešte įvyko baisus, retas atsitikimas. Gerokai išsigėręs muilo fabrikantas Stefansku vaikščiodamas po savo fabriką, nelaimingai įvirto į didžiulį verdančio muilo katilą. Ta nelaimė buvo tik tuomet pastebėta, kai nelaimingo fabrikanto kūnas jau buvo suviręs į muilą. Iš katilo pasisekė išžvejoti vien tik fabrikanto kaulus.

● Maliarija Indijoje yra taip nepaprastai išsiplėtojusi, kad iš 360 milijonų gyventojų ja serga 100 milijonų.

"DĖDĖS TOMO TROBELĖ"

Knyga, kuri XIX šimtmetyje sukėlė daugiausia susijaudinimo, pareikalavo upelių kraujo ir buvo labiausiai skaitoma, buvo Harrietės Beecher Stowės romanas "Dėdės Tomo Trobelė". Autorė visu moterišku jautrumu ir jausmingumu romane gynė Floridos, Carolinos ir Georgijos plantacijų vergus negrus. Kaip žinia, romanas labai daug prisidėjo prie kruvino Amerikos karo, per kurį nuo 1861 iki 1865 metų vienuoliką Pietų Amerikos valstybių kariavo su Šiaurės Amerikos valstybėmis dėl negrų vergijos panaikinimo.

Milijonai Amerikos Jungtinėse Valstybėse gyvenančių laisvų juodukų Stowei jaučia nepaperkamos simpatijos jausmus ir dėkingumą. Kiekvieno juoduko bute garbingiausioje vietoje iškabintas Harrietės Beecher Stowės paveikslas. Taip pat kiekviena šeima, kuri jei net ir neturi savo šeimyninės bibliotekėlės, "Dėdės Tomo Trobelės" romaną saugo piukiuose apdaruose.

Be to, negrai savo kvartaluose dažnai rengia "Dėdės Tomo Trobeės" dramatizuotus vaidinimus.

● Indijoje yra 100,000 vabzdžių rūšių, iš kurių tik 40,000 rūšių yra žinoma mokslui.

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR
VIENYBĘ
Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį
IR
LIETUVA
Nepriklausomą mėnesinį žurnalą
Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:
Jungt. Valst. -------- $4.00
Kanadoje ir kitur ---- $5.00
Prenumeratai pinigus siųskite šiuo adresu:
LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Mano dienos

NELĖ LAPĖ

Pereitą antardienį, mūsų mokyklą baigusieji turėjo iškilmingas išleistuves. Garžioje, gėlėmis apkaišytoj scenoj sėdėjo 131 mokinys, laukdami įteikiant jiems mokyklos baigimo diplomus. Jie visi buvo pasirengę iškeliauti į naują, jiems veik nepatirtą pasaulį. Taip, keletas jų tęs mokslą, eis į kolegijas, bet dauguma ieškosis pragyvenimo šaltinio. Turės susitikti su naujomis, nepriprastomis pareigomis.

Žiūrėjau į jų veidus. Dauguma jų buvo labai rimti, rodos, net nusiminę.

Gal jiems buvo truputį liūdna palikti mokyklą ir jos džiaugsmus.

Jiems įteikė diplomus. Vieni sparčiai ėjo jų pasiimti, šypsodami, o kiti ėjo iš lėto, nuliūdusiais veidais.

Bandžiau įsivaizduoti save tarp jų. Juk po kelių metų ir aš sėdėsiu ten. Ir aš gausiu tos mokyklos baigimo diplomą. Bet dabar aš tebaigiau tik Junior High ir niekas to nebandė atžymėti. Tai tik pradžios mokyklos kursas. Dar ketveri metai man šios mokyklos džiaugsmo prieš akis.

Mokyklos vedėjas, Percy Proctor, papasakojo keletą įdomių dalykų. Pavyzdžiui, jis pasakė, kad 1892 m. Babylon aukštesniąją mokyklą baigė tik aštuoni mokiniai. Prieš įteiksiant jiems diplomus, jų kiekvienas turėjo paskaityti savo originalų rašinį, kurs turėjo užimti 10 minučių laiko. "Dabar," — jis pastebėjo, "jei toki reikalavimai būtų statomi, mokyklos baigimo ceremonijos užsitęstų 22 valandas."

Vėliau vedėjas Proctor supažindino mus su dviem senukais, kurie yar baigę mūsų mokyklą ir jau dalyvauja septynioliktose tos mokyklos išleistuvėse. Vienas jų gyvenęs penkias mylias atstumu ir, vykdamas į mokyklą, jodavęs arkliu. Pasakojimą baigdamas, jis išdidžiai pažymėjo:

"Ir nė vieno karto per dvyliką metų aš nepasivėlavau pamokoms."

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ —BE VIKRUMO?
SKAUDA GALVA—IŠPUTE VIDURIAI? Kada tik užsikemša jusų žarnos, išpunta viduriai, dvokia kvapas, sunkina aitra, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Ta malonaus skonio liuosuojama kramtoma guma švelniai, bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit einant gult. Ryte jausite tikrą palengvinimą ir atgausite vikrumą. Jauni ir seni milijonai naudojasi nebrangia FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jūsų šeimai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien.

10¢

COSMOPOLITAN TOURIST CO., Inc.
34-05 45th St., Long Island City, N. Y.
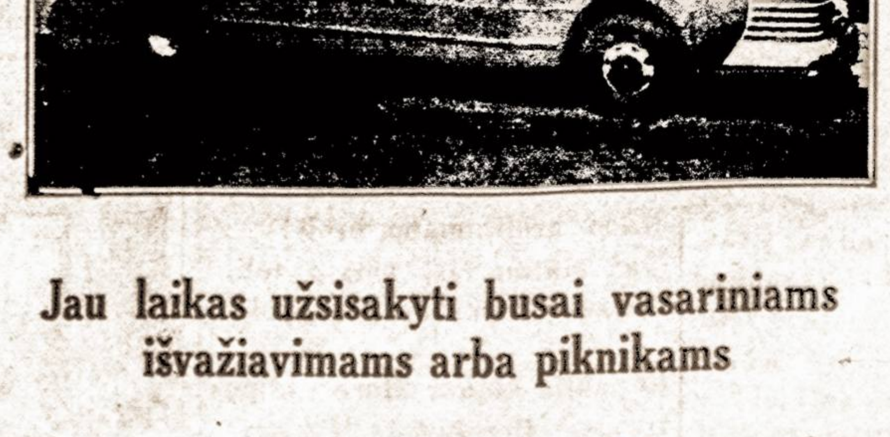
Jau laikas užsisakyti busai vasariniams išvažiavimams arba piknikams
Mūsų patarnavimas yra gerai žinomas visoms lietuvių organizacijoms, rengiančioms vasaros sezono išvažiavimus. Nežiūrint kur reikėtų važiuoti – arti, ar toli – tik paskambinkite, o mes jums suteiksime sąžiningą ir saugų patarnavimą. Telefonuokite:
RAvenwood 8–3330.

KASTAS DIDŽIŪNAS

Kitaip

ANT DUMPO

Pajury, už miesto, stovi
Dumpas išmatų senų;
Laikas jas tenai sukrovė
Iš visokių liekanų.

Štai šilkinis čeverykas,
Nudėvėjo jį ponia, —
Savo pareigas atlikęs,
Amžį baigia purvyne...

Švarkas štai kapitalisto,
Jo papuošalas gražus,
Ištarnavęs jam jaunystę,
Šiukšlyne dabar jis žus.

Lovos, lietsargiai, rakandai,
Ir kitokie čia daiktai,
Laipsniškai sau galą randa,
Likę išmatos tiktai.

Po šiūkšlyną vaikštinėja
Senas valkata—žmogus;
Išmatas ten renkinėja,
Jis, kaip išmata — pigus...

Tai bedarbis nelaimingas,
Renka duonos pluteles;
Bosas darbu jo turtingas,
Ir jį metė — į šiūkšles.

Visą amžį jis vergavo,
Šiandien likęs be spėkų...
Jį gyvenimas apgavo
Ir atskyrė nuo vaikų.

Kas PASENSTA ir SUKLUMPA
Savo amžiaus sukury,
Tokį numetą ant dumpo,
Ten, už miesto, pajury.

ATLIKTAS KRIUKIS.

LAIŠKAS DIDŽIŪNUI

Gerbiamas Didžiūnai!

Tu Didžiūnas, o aš Mažiūnas, tai noriu tavęs pasiklausti, ką aš turiu daryti su Ginkaus genge, kurie visą laiką skundėsi, kad mano draugai suėdė Lietuvą. O dabar lietuviai atėmė ginklus iš jų ir išvijo iš Lietuvos; dabar tik vaikšto Stalino gatvėmis, kaip namie. Bet Amerikos prezidentas pasigailėjo Juozo ir žada duoti jam pagelbą. Jeigu jis pagelbės mano draugams, tai ar aš galėsiu vaikščioti su raudona vėliava ant Grand streeto, pagal Ginkaus krautuvę? Prašau man atsakyti, nes aš tikiu, kad Didžiūnai vis geriau žino už Mažiūnus. KU KU

ATSAKYMAS. — Jeigu Amerika susidės su Stalinu, tai, šiur, galėsi vaikščioti su raudona vėliava. Bet kam būtinai palei Ginkaus krautuvę? Kodėl ne ant Ten Eyck Street?

Kitas dalykas, brolau, tai tavo berybiškas drąsumas kibti žmonėms į akis už bet ką ir bet kokiems žmonėms.

Dar visai nesenai patį Didžiūną buvai dueliun įtraukęs, kiek vėliau —užkabinai Butkų, o dabar jau prie Ginkaus bandai pričinių išekoti. Nejaugi tu nieko nebijai?

— DIDŽIŪNAS.

KUNIGĖLIS JAU VYSKUPĖLIS

Didžiūnas Kunigėlį
Į vyskupus pakėlė;
Pats Didžiūnas nabagėlis,
Nori būti kunigėlis..

Su plikiu nesipešk, bet patark jam naudoti Aleksandro Mizaro plaukams toniką.

VALENTO ŽUVIS IR PRIZAS

Ar buvo John Valent žuvauti?

— Gal jis buvo, gal ir ne.

— Buvo, buvo, kaip nebuvo! Ir dar kaip — pirmą prizą (5 dol. ir veltui tikietą kitam tripui) laimėjo. Dabar tai valgysim žuvį pas Valentą penktadienį!

— Valgysim, tik ne visi. Kas į jo užeigą nuolat atsilanko, tam ir skanios žuvies paragauti tenka.

KĄ DABAR JIS MATO?

Mano broli, mano broli!
Štai matau čia, netaip toli,
Gražų Strumskio Monopolį!

Republic Liquor Store vadinas
Ir visas Brooklynas jį žino.

Tai Republic Liquor štoras!
Ir mane jau ima noras,
Eit ir pirkt tenai gėrimą,
Štai dėl ko taip noras ima:

Ten lietuvis savininkas,
Mandagiai visus sutinka,
Kuogražiausiai patarnauja,
Kas tik ko pareikalauja,
Gauna už pigesnę kainą, —
Todėl pirkt visi ten einal

ANT MINKŠTO SUOLO

Vieną sykį juokų poetas,
Buvęs išvakarių labai
pavargęs,
Nutaręs eiti kiek pasilsėti;
Pasvajoti apie poeziją,
Surukyti vieną cigaretą,
Ir minkštame suole pagulėti.
Besvajodamas jis ėmė
snausti,
Cigaretas iš lupų iškrito,
Ir jis įpuolė į saldų miegą.
Sapnuoja jis esąs pragare,
Kenčia didžiausius ugnies
skausmus,
Išbunda! O gi minkštas
suolas dega...
Jei kam tankiai taip
atsitinka,
Tuomet reikia saugotis
minkšto suolo.
Taipgi nerūkykit ir
nesnauskit.
O jeigu tikiesi, kad taip
atsitiks,
Tai reikia siūtus, ir minkštą
suolą,
Pusėntinai gerai apdrausti.

KU KU

Pastaba. — Labai prastos šios tavo eilės: nei rimo, nei ritmo, nei arklio senso. Bet atsakys tau tas pats poetas labai trumpoj ateity. Lai jis pamokina tave, ką reikia rašyti, ir ko nereikia.

— DIDŽIŪNAS.

KAS NENORI TAIKOS?

Lybija! žemiškas pragaras,
Kur tiktai kareivis,
Spirgsta ir dega
Nuo saulės kaitros. —
Lordai, didžiūnai, pavėsy sėdi,
Prie stiklo šampano,
Kerštauja, klykia —
Nenorim taikos!

Kiti vadovai, taikos skelbėjai,
Naujų aukų ieško.
Šurado priešus,
Karjaut įniršo!
Prancūzų žemėj, ketveri
kapai
Prikišti kareivių,
Visokių tautų...
Jau tuos pamiršo!

KU KU

Vakacijų laikas, bet man visiškai nėra jokio laiko! Jeigu taip, važiuosim pas Antaną Marcelionį, New Yorke. Ten bus laiko ir bus vakacijos geros, prie Antano baro.

Mano geras frentas Fricas geria arbatą. Sako, arbata pailgina amžių ir labai gerai pamačija nuo gumbo.

Gerai, reikės gauti gumbas ir gerti arbatą. Aš žinau, kur galima gauti geriausios arbatos — tai pas dėdę Ambraziejų.

NEW BRITAIN, CONN.
Vienybės atstovas
JOHN POŠKUS, Jr.
462 Park Street

JONAS BRAJUS ADVOKATAS

BAYONNE, N. J. — Birželio 18 d. J. Brajus gavo advokato diplomą. Naujasis advokatas bayoniečiams gerai žinomas, nes yra atsižymėjęs lietuviškose organizacijose. Jis ir jo tėvėliai šioje koloinjoje žinomi, kaipo pavyzdingi lietuviai, gyvena 77 W. 16 St. Jaunuolis J. Brajus dirbo Bayonnės pašte, o vakarais lankė aukštąją mokyklą. Tas parodo, koks yra darbštus ir pasišventęs jaunuolis, kuris savo poilsį paskyrė mokslui. Šiandien Bayonnės kolonija gali didžiuoti, turėdam isavo tarpe vienu daugiau išmokslintu susipratusiu lietuviu.

Advoktas J. Brajus 61 Vyčių kuopos narys. Priklauso Pil. Klubui. Kaipo geras dainininkas, priklausė parapijos chorui. Savo laiku buvo Vyčių kuopos pirmininku ir daug dirbo, kaipo susipratęs lietuvis, lietuviškose orgaizacijose.

Paskutiniu laiku Jono veikla lietuvių tarpe buvo sumažėjus, gal dėl laiko stokos, nes, be kasdieninio darbo, likusį laiką reikėjo pašvęsti mokslui. Ateityje tikimasi matyti ir vėl advokatą Brajų lietuviškų organizacijų priešakyje. Aš, asmeniniai, linkiu naujam profesijonalui geriausio pasisekimo.

J. Ir bnickas.

NAUJI LEIDINIAI

Svirplys

Neseniai iš spaudos išėjo naujas muzikos ir lietuviškų dainų rinkinėlis pavadintas SVIRPLYS.

Leidinį sudarė ir išleido Jonas Steponaitis. gerai žinomas keleto operečių ir daugelio kitų muzikos bei dainų leidinių autorius.

SVIRPLIUI dainas parašė bei surinko J. Stėponaitis, muziką kompozitzorių— R. Kurdinaičio ir J. Žilevičiaus.

Svirplį sudaro 20 dainų leidinys, kurių dvi liaudies dainos. Daugumoje dainos dapildytos, bei naujai autoriaus parašytos ir nugirstos.

Svirplys gražus dainuškų ir kupletų rinkinėlis. Leidinys žurnalo formato, 24 puslapių, gerame popieryje, spauda graži ir aiški, dainos su gaidomis.

Viršelį piešė ir iliustravo komp. R. Kurdinaitis.

Leidinio kaina tik $1.00. Gaunama pas autorių J. Steponaitį. Galima rašyti reikalaujant ir šiuo adresu: 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Petr. Juknys.

IŠ MŪSŲ VEIKLOS

KEARNEY, N. J. — Mūsų mažame miestelyje yra du lietuvių klubai— vienas katalikų, kitas — tautininkų. Lietuvių Politikos Klubas šiemet apvaikščiojo 25 metų jubiliejų. Ta proga, rengiama jubiliejinė vakarienė, Vakarienės rengimo komitetą sudaro V. Mikionis, J. Baltrukonis, M. Stanionis, V. Šukis, M. Čirinskas, A. Norvaiša.

Praeitame klubo susirinkime buvo pranešta, kad Vienybės prenumerata jau pasibaigus. Visi vienu balsu nutarė tuojau apmokėti.

Šiomis dienomis Liet. Politikos Klubo vedėjo, Kazio Tumkevičiaus duktė, Adelė, susituokė su Pr. Augustinaičiu. Vestuvės bus liepos 13 d. Jaunuosius sutuoks kun. Vaicekauskas Harrison, N. J. Vestuvių pokylis bus klubo svetainėje, 184 Schuler Ave.

M. Stanionis.

SCRANTON, PA.
Vienybės atstovas
W. A. MEŠKŪNAS
132 W. Market St.

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierų reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Kampas Adams St.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

ANTANAS DAUKANTAS
Jony's Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.
Tel. AP. 7-9793
RESTAURANAS IR BARAS
Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms
★
GERAS PATARNAVIM
JAUKI NUOTAIKA
TONY'S BAR & GRILL
ANTANAS DAUKANTAS, sav.
948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills, Brooklyn, N. Y.

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

LIETUVIAI, REIKALAUKITE SAVO BUČERNĖSE IR GROSERNĖSE
MAISTAS BRAND HAMS
Paruošti Amerikoj Lithuanian American Import & Export Corporation užsakymu pagal SPECIALŲ LIETUVIŠKĄ RECEPTĄ. Skardinė papuošta puikia "Maisto" pavyzdžio etikete. Mes dar turime ir iš Lietuvos importuotų saldainių. Visus užsakymus siųskite:
LITAM CORPORATION
157 CHAMBERS ST. NEW YORK CITY
Tel. REctor 2-2785

GYDOMOS CHRONIŠKOS LIGOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS, Chroniškos VOTYS. Pilvo ir žarnų netvarka, pūslės ir inkstų suirimas ir kitokios vyrų ir moterų ligos gydomos moderniškais būdais. Kraujo tyrimas, urinalysis ir X-rays teisingai išaiškina ligą. Ateikite šiandien ir patikrinkite savo sveikatą.

MEDIKALĖ EGZAMINACIJA $2.00
DR L. ZINS
(Virš 30 metų privatinės ir ligoninės praktikos)
110 EAST 16 St., NEW YORK
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
Val. 9 ryto iki 8 vak. Sekmadieniais: 9 ryto iki 2 p.p.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs ir

110 — Bet pirm negu žiaurieji džiunglių plėšikai Tarzaną apsupo, Tarzanas įsilipo į medžius ir pasislėpė. Žiauriems plėšikams dar kartą nepasisekė Tarzano suimti.

Tarzanas pabėgęs nuo plėšikų permatė, kad jie gali gryžti atgal pas dramblius. Todėl jis ilgai su jais žaidė retkarčiais pasirodydamas ir vėl pasislėpdamas.

Pagaliau jis nuo plėšikų visai pabėgo ir medžių viršunėmis skubiai lėkė pas dramblius, kuriuos plėšikai taip žiauriai žudė.

Netoli to lauko, kuriame įvyko žiauriosios dramblių žudynės, Tarzanas išgirdo baisų baubimą. Jis, iš karto nesuprato, ką tai reiškia.

Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys aštuntame puslapyje

SVEIKINAMOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO PASTANGOS

Liepos 2 d., Brooklyne, Grand Paradise salėje lietuvių Amerikiečių Tautininkų Sąjunga ir Lietuvių Tautos Fonads sukvietė viešą susirinkimą aktualiems, atgimstančios Lietuvos reikalams apsvarstyti. Susirinkimas, neatsižvelgiant į didelį karštį, buvo gana gausus. Susirinkimą atidarė Lietuvių Tautos Fondo pirmininkas Juozas Ginkus. Susirinkimui vadovavo to fondo iždininkas J. Sagevičius. Pirmuoju susirinkime kalbėjo Dominikas Klinga. Jis, peržvelgęs dabarties politinę būklę, smulkiai išnagrinėjo visas buvusias galimybes lietuviams iš rusų jungo išsivaduoti. Kalbėtojas, visų pritariamas, sveikino tuos drąsuolius mūsų brolius ir seseris, kurie, pajutę progą, sukilo prieš mongolų leteną ir patys, o ne kiti išvijo iš Lietuvos okupantus. Visų pritariamas Klinga pareiškė, kad šios šalies pamatuose besirausiantieji žmoniškumo netekę gyvūnai — komunistai turi būti nušluoti.

Advokatas C. R. Jurgėla plačiai peržvelgęs paskutinio laiko bolševikų elgseną Lietuvoje, pasaulio spaudos darytomis išvadomis įrodė, kad Lietuvoje sukilimui rengtasi seniai. Sukilėlių dvasia buvo tokia stipri, kad jie tik su viena divizija, su prastesniais ginklais ir turėdami blogesnes strategines pozicijas iš Lietuvos išvijo 5 bolševikų divizijas ir išgelbėjo daug Lietuvos turto.

Dr. Bladas Vencius, Lietuvių Amerikiečių Tautininkų Sąjungos pirmininkas, kalbėdamas peržvelgė lietuvių - lenkų ir lietuvių - rusų santykius. Jis dar kartą iškėlė tą bolševikų klastą, apgaulę, kurios buvo jų vyriausiais ginklais, bet tas ginklas buvo silpnas, kada prieš juos sukilo du milijonai lietuvių. Jų teroras, plėšimas, žudymai nepakirto lietuvių pasiryžimo ginti Lietuvos laisvę, ką pasauliui įrodė paskutinio lietuvių sukilimo didvyriškumas.

Po šių kalbų susirinkimui buvo patiekta ir vienbalsiai priimta ši

REZOLIUCIJA

Pasilikę po žiauria bolševikų okupacija budėti savo Tėvynės sargyboje, Lietuvos sūnūs vieningai sukilo prieš atėjūnus maskolius ir azijatus, kurie Lietuvą ugnimi ir dinamitu naikino ir jos gyventojus trėmė į Rusijos gelmes.

Dabar, po ryžtingų kovų, Lietuvos žmonės išsilaisvino iš komunistiško pragaro ir sukūrė savistovią vyriausybę, kariuomenę, ir laipsniškai atkuria kultūrinį, ekonominį, politinį ir socialinį gyvenimą bei tikėjimo laisvę tose sąlygose, kokios susidarė dėl karo veiksmų.

Deja, kaikurie Amerikos lietuviai, dar kovos rūkui neprasiblaškius nuo karo laukų, pasiskubino smerkti geriausių Lietuvių Tautos sūnų pastangas ir jų kraujo šventą auką.

Turėdami aukščiau išdėstytus faktus dėmesy, mes, Brooklyn, N. Y. lietuviai, 1941 m. liepos 2 d. susirinkę į masinį susirinkimą Grand Paradise svetainėje, pareiškiame sekamai:

SVEIKINAME Lietuvos valstybės gynėjus ir laikinąją vyriausybę, reiškiame džiaugsmą dėl Lietuvos išsilaisvinimo ir sugrįžimo į civilizuotojo pasaulio valstybių šeimą, ir pasisakome už paramą Lietuvos karžygiams, kurie savo krauju nuplovė negarbingą 1939-1940 metų įvykių dėmę.

GRIEŽTAI SMERKIAME sąmojingus nerimo skleidėjus, kurie šiuo kritišku metu baugina lietuvius nieko neveikti savo tėvų krašto paramai ir žemina Lietuvos gyventojų karžygiškas pastangas kovoje už nepriklausomą ateitį.

Mylėdami ir būdami ištikimi Jungtinių Amerikos Valstybių konstitucinei santvarkai, ir žinodami, kad Lietuvos sūnūs užaugo demokratiškoje laisvoje Lietuvoje ir ginklo griebėsi ginti žmoniškumo principus, savo teises ir demokratišką santvarką, komunistų žiauriai sunaikintą, — ESAME TIKRI, kad Lietuvos žmonės savo įsitikinimų nepaneigs ir tikrąją demokratybę savo krašte atsteigs.

Priėmus rezoliucijas, žodį tarė neseniai iš Lietuvos atvykęs advokatas Vytautas Abraitis. Jis jausmingais jaunos dvasios žodžiais sujaudino klausytojus. Pasak jo, kaip 1918 - 1920 metais savanoriai sumušę bolševikus, sumušė lenkus, atsisukę iš Lietuvos išvijo bermontininkus, taip ir ateityje jiems netrūks didvyriškumo kovoti, su kiekvienu, kas stengsis užsmaugti Lietuvos valstybinę laisvę. Lietuviai, tūkstančiai metų gyvenę Baltijos pajūryje ir Nemuno pakrantėse, turi teisės ir pareigos tos žemės laisvę ginti. Jie ją apgynė anksčiau, pajėgs apginti ir dabar. Baigiant susirinkimą, audringus, pilnus patriotiškumo žodžius tarė jaunasis Laučka.

Susirinkimo dalyviai rinkdamiesi ir susirinkimo metu sudėjo apie 80 dolerių Lietuvių Tautos Fondui.

Jonas Gauraitis.

RAUDONOSIOS PASTOGĖS ĮNAMIŲ LABAI MIZERNAS JOMARKĖLIS

Pereito antradienio vakarą Raudondvario pastogės įnamiai "gausiai" (150 žmonių) susirinko vienmarškiniai ir su parasonais ant Grand stryto dar vieną flip flop padaryti. Kitaip sakant, kūlių persiversti. Nors visą laiką buvo triubijama jų gazietpalaikėj, kad svarbiausia tema bus kalbama apie įvykius Lietuvoj, bet per ištisas 2 valandas vien "galingos" sovietų sąjungos vardas tebuvo linksniuojamas. Kartą į pusvalandį tegalėjai išgirsti Lietuvos ir Amerikos vardus paminint. Ir tie tipai vadina save lietuviais ir dar amerikonais!

Mitingas buvo atidarytas draugo Ormano. Tai tas pats, kuris dar užpereitą šeštadienį su savo genge pikietavo Washingtone prezidento Roosevelto Baltuosius Rūmus, kad Amerika nekariautų, kad ji neduotų pagalbos Anglijai ir kitoms demokratijoms, kovojančioms su Hitleriu. Draugas Ormanas pristatė kalbėti kitą tokį pat draugą—Mizarą, kuris kalbėjo tąs pačias baikas, telpančias kiekvieną dieną jo gazietoj, ir todėl nieko naujo nepasakė. Kas gali būti naujo, jeigu jie šiandien kitą kalbą, ką vakar kalbėjo ir rytoj kitą kalbės ką šiandien kalbėjo.

Po Mizaros ir pertraukos, kalbėjo Šolomskas, kuris buvo pristatytas tarytum koks generolas. Ir štai ką jis nugiedojo. Girdi, tuojau "nenugalimoji" Raudonoji Armija ims iš sparno ir apsups vokiečius. Nei vienos pėdos "matiuškos" Rosijos neužleis jie priešui... Užvakar taip jie rėkė pro šnerves. Na, tiktai šimtą mylių! Kiek mylių iki Maskvos?

Reikėjo paklausyti jų žodžių. Tai tie patys, nes kaip jie gudrūs, "pažangūs", kitų, tinkamesnių, negali sugalvoti. Tai: hitlerininkai, penktakojai ir t.t. Kas? Ant vagies kepurė dega! Jie tik vakar pradėjo žegnotis, kad jie niekados komunaciais nebuvo. Stalinas su Hitleriu draugais nebuvo. Na tai gal ir ne. Gal tiktai kūmais (po pakto krikštynų rugpiučio mėn. 1939). Ai, bankrotas, bankrotas!

Įdomus įvykis: pertraukos metu draugas Ormanas skaitė rezoliuciją lietuvių ir anglų kalbomis, kurios anot jo bus pasiųstos Amerikos prezidentui Rooseveltui, Amerikos lietuvių daugumos vardu (?).

Anot draugo Ormano, jis "demokratiškai" davė progos pasisakyti kas prieš tokią jų rezoliuciją. Ir pasigirdo iš įvairių vietų drąsūs balsai ir rankos pakilo: Mes prieš! Ir draugas Ormanas šiuo kartu tai tikrai hitleriškais metodais pasinaudojo. Jis liepė, kurie prieš — atsistotų, o tie, kurie už—atsisėstų. Bet ir to neužteko, nes salėj pilnos ramybės nebuvo. Pasigirdo nepasitenkimų ir į paviršių išėjo vis daugiau ir daugiau nepritariančių. Bravo! Tai tikri lietuviai ir pavyzdys tiems abejojantiems, kurie dar bijosi kažkokio šešėlio. Tai ne hitlerininkų protesto balsai. Tai lietuvių ir amerikonų. Tų kurie gimė Lietuvoj ir duonos valgė Amerikoj ir kurie nesvajoja apie Maskvos pyragus.

S. A.

JONAS KRUNKLYS

Jau keletas metų, kai Vienybės laikraščio agentu yra Jonas Krunklys. Brooklyne ir jo apylinkėse Jonas Krunklys yra visų Vienybės skaitytojų mėgiamas ir laukiamas svečias. Jis renka tiek senas, tiek naujas Vienybės laikraščio ir Lietuvos žurnalo prenumeratas.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Naujam linotipui įsigyti

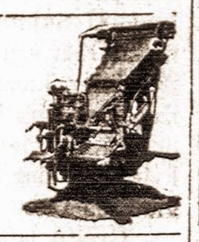

K. Čepurka, Waterbury, Conn. 1.00
J. Vaitkevičius, Granby, Conn. 1.00
J. Genys, Granby, Conn. 1.00

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-9737

ALEXANDER'S
SHAMPOO IR HAIR TONIC CO.

Už 50 centų jūs galit įsigyti butelį Alexander's Castile-Olive Oil Shampoo, kuriuo netik švariai išplaunama galva, panaikinamos pleiskanos, bet ir plaukų spalva padaroma blizganti.

Už kitus 50 centų Jūs, įsigiję Alexander's Hair Refreshing Tonic butelį, dar labiau džiaugsitės, nes tuo būdu sustiprinsite savo galvos plaukų šaknis ir galutinai išnaikinsite pleiskanas.

Kaip Shampoo, taip ir Tonic, — abu butelius —mes Jums galime atsiųsti per paštą.

Kreipkitės:

ALEXANDER'S
414 WEST BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną
Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius, Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai
Kreipkitės:
IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkitės:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

CLEMENT VOKETAITIS
Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET
Tel.: EVergreen 8-7179

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryte iki 3 vak.
Nedėlioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryte iki 1 po pietų

ANTPUSAIČIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ
981 Broadway Brooklyn, N. Y

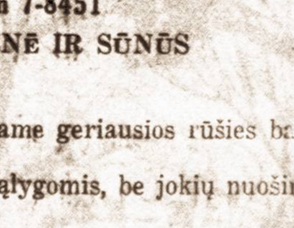

Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų.
Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarnavimą.
Tel.: JEfferson 3-6993

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN,, N. Y.
(šale Vienybės)
GARDŪS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŪŠIES SALDAINIAI, ĮVAIRŪS UŽKANDŽIAI, SODĖ
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

PARK FLORIST
GĖLININKAS
MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: VIrginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t.
Taip pat nuomojam palmes.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
GRAND FURNITURE CORP
409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS
Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių
Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

VIENYBĖ

BLOŽIŲ PAGERBIMO PUOTA

Bložiai laimingai šeimoje gyvenę 25 metus buvo pasveikinti ir pagerbti savo draugų. Birželio 28 d. jų garbei buvo suruošta puota Lietuvių Demokratų Klube, 780-150 St., Bronx, N. Y. Puota buvo iškilminga. Joje dalyvavo 200 Bložių draugų ir giminių iš visos apylinkės.

Sukaktuvininkus atlydėjus į puotos salę, svočia Tiškienė didelę gėlių puokštę įteikė sukaktuvininkei, o piršlys Petraitis sidabrinę lazdą dovanojo Bložiui. Tada sukaktuvininkai ir svečiai susėdo prie skaniais valgiais gėrimais apkrautų stalų. Užkandžiaudami svečiai dalinosi prisiminimais iš taip greitai prabėgusų 25 metų.

Puotai vadovavo Tiškus. Jis, pasakęs gražią kalbą, pakveitė daugiau kalbėtojų, jų tarpe širdingas kalbas pasakė Lekutis, Bložių švogeris Kalėda, Vienybės gen. agentas J. Krunklys, Stankevičius, svotas Petraitis, svočia Tiškienė, abi Bložių dūkrelės ir sūnus. Visiems už gražius linkėjimus ir gausias dovanas savo kalbose padėkojo abu Bložiai.

Sukaktuvių paminėjimo vyriausios rengėjos — Markūnienė, Bložio sesutė Kaledienė, Melenienė ir Šikaitienė. Svečiams maloniai patarnavo buvusi Vienybės gražuolė Melinaitė ir Bložienės sesutė. Kitų pavardžių, per didelę spūstį, nepasisekė sužinoti. Putojantį alų pilstė Melenis ir abu Bložių žentai.

Po iškilmingos vakarienės, šokiai vyko iki vėlybos nakties. Visų džiaugsmui ir Bložio 80 metų močiutė su J. Krunkliu gyvai pašoko lietuvišką polkutę.

Per Vienybės vyr. agentą J. Krunklį Božiai užsiprenumeravo Vienybę.

J. Krunklys.

LIETUVIAI FILIATELISTAI VEIKIA

Brooklyno vaistininkas Antas Kundrotas pradėjo organizuoti lietuvius filiatelistus. Jo atsišaukimas jau buvo skelbtas Vienybėje. Iki šiol lietuvių filiatelistų organizatoriui A. Kundrotui laiškus parašė keli lietuviai iš visos Amerikos, tačiau laukiama daugiau atsiliepimų, nes visoje Amerikoje yra labai daug lietuvių filiatelistų.

Lietuvių filiatelistų organizatoriaus adresas — A. Kundrotas, Drug Store, 235 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

RADIJAS

Lietuvių Radijo Draugija, vadovaujant J. Ginkui, perduoda lietuviškas radijo programas pirmadieniais, 8:30 v. v., ketvirtadieniais 7 iki 8 v. v., ir šeštadieniais 6:30 iš stoties WCNW 1600 kc. Menininkai, muzikai, chorai ir t.t. prašomi minėtose programose dalyvauti. Kreipkitės asmeniškai, laiškais arba telefonu į Adomą Jezavitą, tos programos muzikos vadovą, raštinėje: 495 Grand St., Brooklyne. Tel .EVergreen 4-7142.

PAGERBTI BLAŽINSKAI

Birželio 14 d. Uršulei ir Juozui Blažinskams, 105 Grand St., Brooklyne, pagerbti jų 25 metų vedybinės sukakties, surengta puota. Puotą sumanė ir daugiausiai jai dirbo plačiai žinomi Brooklyno biznieriai Grasilda ir Antanas Vikrikai, taip pat Blažinsko pusbrolis Juozas Gratkauskas ir jo žmona Ona. Svečiams kviesti daug dirbo: Jonas Pajaujis, Pauliukaitis, jaunosios brolienė Magdalena Pauliukaitienė, Izabėlė ir Rapolas Lemaičiai ir Ona bei Kazyzs Petrauskai.

Puotą puikiu tortu papuošė svočia ponia Bačiauskienė, gražaus kabareto kampe Atlantic ir New Jersey Avenues, East New Yorke savininkė, o gėrimais svečius gerai pavaišino piršlys Petras Bagdonas, taip pat eastnewyorkietis. Puotai šeimininkavo: Vikrikienė, Gratkauskienė, Laimikienė ir kitos. Patarnavo: Jenny Vikrikaitė, Adelė Gratkauskaitė, Marytė Pauliukaitytė, Juozas Gratkauskas ir Juozas Pauliukaitis.

Jauniesiems įteikė gražių dovanų: jaunosios pusserė Matulionienė, Ona Norkeliunienė. Puotą gražiomis gėlėmis papuošė Pauliukaičiai, o Zakarauskai papuošė gėlėmis ir jauuosius apdovanojo.

Puotos kalbų programą vadovavo Petras Mikalauskas. Jaunuosius sveikino puotoje dalyvavę: Juozas Garšva, kun. klebonas Aleksiūnas ir kun. Lauryanitis. Taip pat sveikino: Kulbokai, Karveliai, Zeidai, Kraujaliai, Nagin, Bendoniai, Rukuižiai, Pauliukaičiai, Norkėliunai ir daugelis kitų. Viso svečių dalyvavo per 200. **Jonas Valaitis**

Treč., birž. 25 d. Feliksas Sirgirdas, 291 Crown St., B'klyne, minėjo gimtadienį.

Gimtadienį minėjo Beverly Lubinskis, 340 Union Ave., Brooklyne.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS NEW YORKO SKYRIUS

Sodus, Michigan, įvykusio Tautininkų suvažiavimo sįteigtosios Lietuvai Vaduoti Sąjungos darbai pradeda būti matomi ir New Yorke. Čia įvyko būrelio Brooklyno veikėjų susirinkimas, kuris išklausęs suvažiavimo atstovų raportų, įsteigė Lietuvai Vaduoti Sąjungos New Yorko skyirų. Susirinkimui pirmininkavo Ksaveras Strumskis, sekretoriavo Jonas Valaitis. Skyriaus nariais įsirašė: Jurgis Andrius, Juozas Ambraziejus, Pranas Benderis, Jonas Belickas, Pijus Bukšnaitis, Vitalis Bukšnaitis, Juozas Garšva, Kleofas Jurgelionis, Domas Klinga, Kazys Motūzas, Jonas Narvydas, Ksaveras Strumskis, Benediktas Ščegauskas, Jonas Valaitis, Vincas Vyšnius.

Įstojusieji New Yorko skyriaus iniciatoriai užsimokėjo po $2 metinių mokesčių ir yra pilnateisiai Lietuvai Vaduoti Sąjungos noriai. Jie išsirinko skyriaus pirmininku Ksaverą Strumskį, vicepirmininku Domą Klingą, iždininku Juozą Ambraziejų, sekretorium Joną Valaitį, iždo globėjais Pijų Bukšnaitį ir Kazį Motūzą. Susirinkti nutarė kiekvieną mėnesio paskutinį ketvirtadienį. Dabar kviečiami šios apylinkės lietuviai įstoti į dabar reikalingiausios Lietuvai organizacijos skyrių.

Greitú laiku toks skyrius numatomas įsteigti New Jersey. Susirinkime dalyvavęs Albinas Trečiokas, iš Newark, N. J., brooklyniečiams talkininkaujant, pažadėjo tuoj, pasitaręs su savo kolonijos ir apylinkės veikėjais, įsteigti New Jersey skyrių. Long Island lietuviai taip pat subruzdę tokios organizacijos skyirų steigti. Tuo rūpinasi Dr. Jonas Valukas.

PASIDAIRIUS PO MIESTĄ

Jonas Valaitis

Birželio 28 d. 3:30 val. po pietų, Angelų Karaienės parapijos bažyčioje susivedė p-lė Aldona Šuopytė, gyv. 305 Eldert St., Ridgewoode, Brooklyne su Louis Trenty, gyv. 209 Covert St., Brooklyne.

Vyriausia pamergė buvo jaunosios sesutė Elena Šuopytė su Arthur Marrochi, o kiti pulko dalyviai sekančia eile: pusseserė Eleonora Šuopytė iš Corona su Etalo Zanoni, Valerija Radzevičiutė iš Harrison, N. J. su Fred Tamburlin, Helen Lang iš Elmhurst su John Bandorf, Lilija Kazlauskaitė iš Woodhaven, N. Y. su Jimmy Lovelace, Marilyn Dumčiutė iš Flatbush su Pranu Šuopiu iš Corona ir Josephine Moran su Joh Silverman..

Vestuvių svočia — Kastancija Cilciuvienė, piršlys Andrius Kelerta.

Jaunosios tėveliai: Bronė ir Antanas Navickai susivedančiuosius sveikina, jiems linkėdami visokiausios laimės ir pasisekimo.

Birželio 23 d., sekmadienį siurprizo puotą baigusiai mokyklą Teresei Kazakevičiutei 51 Harrison Ave., Brooklyne, surengė krikštamotė Elzbieta Danus.

Liepos 1 d. gimtadienį minėjo radijo mechanikas - ekspertas Walter Mardosa, 560 Grand St., B'klyne.

Aldona Liutkiutė, plačiai žinoma dainininkė, birželio 29 d. 4 val. p. p. Apreiškimo parapijos bažnyčioj, susivedė su Petru Vaiteniu, 159 Grand St., Brookyne. Jaunieji fotografavosi Rapolo Kručo studijoj, Maspethe. Vestuvių vyriausia pamerge buvo Helen Kostenka, pabroliu jaunojo brolis Kazys Vaitenis.

Važinėdami Long Island, lankykitės gražiame Great Necke
PUIKIAUSIA IR PATOGIAUSIA UŽEIGA TIK PAS
A. KASMOČIŲ
Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, vyno, šampano. — Puikiausias alus
RHEINGOLD EXTRA DRY
Gardūs užkandžiai. Mandagus patarnavimas.
Ten galite suruošti piknikus, išvžiavimus ir bankietus
STEAMBOAT INN
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, N. Y.
Great Neck 1546

KRIAUČIŲ PIKNIKAS

Lietuvių Kriaučių Amalgameitų Unijos 54-to skyriaus šeštas metinis piknikas bus šeštadienį, 12tą liepos, 1941 m., Dexter Parke. Pradžia 2:30 po pietų. "Nakties Pelėdų" orkestras šokiams pradės groti 4-tą valandą p. p. ir gros iki vėlios nakties. Prašome visus atsilankyti ir smagiai praleisti laiką. Įžanga tik 25 centai.

Kviečia 54-tas skyrius.

Benjamin Bush, 45 Hemlock St., B'klyne, susivedė su Aldona Montvila, 251 Etna St., B'klyne, Apreiškimo parapijos bažnyčioj.

MIRUSIEJI

VICTOR SLAGUS, 25 m. amžiaus, 264 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Mirė 28 birželio Sea View ligoninėje. Liepos 2 d., po gedulingų pamaldų Prisikėlimo bažnyčioje, Laidojo J. Garšva.

VINCENT LUIZA, 50 metų amžiaus, 14 Lincoln Square, Worcester, Mass., mirė birželio 28 d. Lake Quinsigamund, Worcester, Mass. Palaidotas liepos 3 d. į Kalvarijos kapines. Laidojo J. Garšva.

Smulkūs Skelbimai

REIKALINGA namų ruošai mergina, mokanti virti. Turi vietoje gyventi. Referencijos būtinos. Norinčios pasikalbėti, turi skambinti:

Ca 6-1195

GREITAI turi būti parduota Grocernė ir Delicatessen. Priežastis: vyro mirtis. Geras biznis, išdirbtas per daugelį metų, apgyventas įvairių tautų, du blokai nuo Prospect Park, apyvarta $300.00 per savaitę. Dėl informacijų kreipkitės: Joseph Ambraziejus, agentūra, 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas: Ev. 8-7179.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
*
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
*
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
*
Kasdien muzika ir šokiai.
*
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
144 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand Street
LEDAI, SODĖ, CIGARAI, CIGARETĖS,
SALDAINIAI IR VAIKŲ ŽAISLAI
Foto reikmenys, išaiškinamos nuotraukos
SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand St. Brooklyn, N Y.

PRAVAŽIUODAMI AR GRĮŽDAMI
BŪTINAI APLANKYKITE
DEPARTMENT STORE
JONAS SPURGA, savininkas
Didžiausias biznis apylinkėje
MAIN STREET PORT JEFFERSON, L. I.
Telef. Port Jefferson 93.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night, HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame Vienybės numery

111. — Tarzanas iš viršaus žiūrėdamas pamatė žiaurias džiunglių plėšikų aukas. Šale nuvirtusių dramblių buvo mažas dramblliukas, kuris taip baisiai iš baimės baubė.

Suklaidintas drambliukas, prisiartinęs prie savo motinos bandė prie jos prisiglausti, negalėdamas suprast kodėl ji taip keistai išvirtus ramiai gulėjo.

Drambliukas dar labiau pamišo pamatęs, kad prie jo artinasi žmogus. Jis Tarzano nepažindamas manė, kad šis žmogus nori jo "miegančiai" motinai skriaudą padaryti.

Drambliukas buvo tik kūdikis palyginus jį su didžiaisiais drambliais, bet jis vis dėl to turėjo užtektinai jėgos žmogų užmušti. Jis visu smarkumu puolė ant Tarzano.